

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2014-2017

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Tomáš Kozák

**Příčiny diváckého násilí při fotbalových utkání a návrh
možného řešení**

Praha 2017

Vedoucí bakalářské práce: PaedDr.Ing. Jan Zelinka

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2014-2017

BACHELOR THESIS

Tomáš Kozák

**The causes and proposed solution of spectator violence at
football matches**

Prague 2017

The Bachelor Thesis Work Supervisor: PaedDr.Ing. Jan Zelinka

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne.....

Tomáš Kozák.....

Poděkování

Tímto upřímně děkuji vedoucímu mé práce PaedDr. Ing. Janu Zelinkovi, za velmi cenné rady, připomínky a pomoc, kterou mi poskytl při vypracování této práce.

Anotace

Tématem této bakalářské práce je divácké násilí a to s konkrétním zaměřením na jeho příčiny a na možná řešení. Jedná se o téma velmi obsáhlé, široké a aktuální, protože agresivita některých diváků roste. Je třeba hledat nová řešení, která napomohou zlepšení situace. To je také cílem této práce. Cíl bude naplněn za pomoci zpracování teoretické části práce, která obsahuje základní informace o fenoménu diváckého násilí. Praktická navazující část se skládá ze tří dílčích částí, které mají za úkol odpovědět na stanovené hypotézy. První částí je dotazníkové šetření u laické veřejnosti, druhou částí je dotazníkové šetření u fotbalových fanoušků a třetí část obsahuje řízené rozhovory. Práce je uceleným teoretickým i praktickým průnikem do oblasti diváckého násilí páchaného na fotbalových utkáních.

Klíčová slova

Agresivita, divácké násilí, divák, fanoušek, fotbal, Policie České republiky, pořadatel, trest.

Annotation

The topic of my thesis is a subject of spectator violence with focus on its causes and possible solutions. This particular topic is certainly very broad and also very actual as the aggression of certain groups of spectators and football fans is on the rise. It is necessary to search for new solutions which will help to improve the current situation. That is the goal of my thesis. To achieve it, I will start by introducing the reader to the phenomena and theory of spectator violence in the theoretical part. Subsequently, in the following practical parts, my goal is to answer to the stated hypotheses. Starting with a general public survey, following with a football fans survey and concluding with several structured interviews. The thesis is a comprehensive theoretical and practical insight into the field of spectator violence committed on the football matches.

Keywords

Aggression, violence, audience, spectator, fan, football, Police of the Czech Republic, the organizer punishment.

Obsah

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH OBECNÝCH, ODBORNÝCH A LEGISLATIVNÍCH POJMŮ	11
2 PŘÍČINY DIVÁCKÉHO NÁSILÍ	13
3 PŘEPRAVA FANOUŠKŮ DOPRAVNÍMI PROSTŘEDKY	15
4 DOPROVOD FANOUŠKŮ	16
5 POŘADATELSKÁ SLUŽBA	17
PRAKTICKÁ ČÁST	20
6 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ MEZI LAICKOU VEŘEJNOSTÍ	20
6.1 Stanovení cíle a hypotézy dotazníkového šetření	20
6.2 Výsledky dotazníkového šetření mezi laickou veřejností.....	21
7 DOTAZNÍK PRO DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ MEZI FANOUŠKY	31
7.1 Stanovení cíle a hypotézy dotazníkového šetření	31
8 ŘÍZENÝ ROZHOVOR S ODBORNÍKY NA DIVÁCKÉ NÁSILÍ	44
8.1 Stanovení cíle a hypotézy řízeného rozhovoru	44
8.2 Výsledky řízeného rozhovoru s odborníky na divácké násilí	45
9 NÁVRH NA MOŽNÉ ŘEŠENÍ DIVÁCKÉHO NÁSILÍ V PODMÍNKÁCH ČR	51
9.1 Mobilní soudnictví	52
9.2 Alkohol.....	52
9.3 Zabezpečení stadionu včetně kamerového systému.....	53
9.4 Klubová karta a adresný ticketing.....	53
9.5 Zpřísnění legislativy.....	54
9.6 Nepřetržitý dohled policie ČR	54
ZÁVĚR	56

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	58
SEZNAM ZKRATEK	61
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	62
SEZNAM PŘÍLOH.....	66

ÚVOD

Tématem této závěrečné bakalářské práce jsou příčiny diváckého násilí při fotbalových utkáních a návrh možných řešení tohoto negativního fenoménu. S násilím jako takovým se můžeme setkat již od počátku lidské existence, vzniklo v podstatě přirozeně. Divácké násilí vzniklo později, ve středověku, kdy se při sportovních hrách odehrávaly násilnosti. Součástí skupinových her se stal nadměrný hluk a dokonce i násilí. Až ve 14. století došlo ke snaze usměrňovat toto násilí, přičemž tato snaha je aktuální i v dnešní době. Negativní projevy – tedy divácké násilí, je rostoucím jevem, od 60. let 19. století počty a důsledky incidentů stále rostou.

Příčin, které mohou vést k násilí, je celá řada, jaké jsou nejčastější příčiny, není snadné určit, každá roztržka může začít jinak. Cílem této práce je nalézt nejčastější příčinu vzniku diváckého násilí a navrhnout možnosti řešení tohoto fenoménu s ohledem na nalezené příčiny. Dílčí cíle, které povedou k naplnění cíle hlavního, jsou následující:

- zpracovat rešerši odborné aktuální literatury hledající odpovědi na problém příčin diváckého násilí,
- zpracování dotazníkového šetření a jeho distribuce mezi laiky i fanoušky fotbalu,
- provedení řízených rozhovorů mezi odborníky na toto téma,
- závěrečné vyhodnocení analýz za pomoci potvrzení/vyvrácení hypotéz.

Tato práce obsahuje teoretickou část, ve které jsou popsány základní údaje –definice diváckého násilí a další nejdůležitější pojmy. Popsány jsou nejobvyklejší příčiny, problematika přepravy a doprovodu fanoušků na místo konání utkání a také pořadatelská služba. Praktická část obsahuje tři jednotlivá analytická šetření – dotazníkové šetření pro laickou veřejnost, dotazníkové šetření pro fanoušky fotbalu a řízený pohovor. Jsou stanoveny hypotézy, které jsou na závěr vyhodnoceny a díky nim jsou zpracovány návrhy možných řešení tohoto problému. Pro zpracování této práce byla použita celá řada různých metod. Získaná data byla analyzována a vzájemně porovnána (metodou komparace) a posléze byly zjištěné informace za pomoci syntézy zpracovány do logicky členěných kapitol. Praktická část použila metody dotazníkového šetření a řízených strukturovaných pohovorů. Závěry byly zpracovány pomocí dedukční metody.

S ohledem na stanovený rozsah této práce a další omezení nemůže tato práce postihnout všechny problémy a příčiny, které se týkají diváckého násilí při fotbalových utkáních. Proto se zaměřuje jen na stěžejní a konkrétně zvolené ukazatele, na další je jen odkazováno nebo poukazováno.

Práce je uceleným teoretickým i praktickým průnikem do této problematiky, laikovi vysvětlí, proč je fenomén diváckého násilí rostoucím problémem a pro odborníka nabídne výsledky praktického výzkumu. Hlavní je zde přínos navržených řešení, protože jsou aktuální a realistická a mohou být uvedena do praxe v podmínkách ČR.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH OBECNÝCH, ODBORNÝCH A LEGISLATIVNÍCH POJMŮ

Nejdříve je nutno vysvětlit základní obecné a odborné pojmy, které se spojují s tématem diváckého násilí. Divácké násilí zahrnuje nejen fyzické násilí, ale také psychické napětí, které vede ke snížení výkonnosti sportovců (pískání, záporné pokřiky, posměšky). Zejména mladší hráči s málo zkušenostmi mohou být těmito reakcemi silně ovlivněni. Ale také nadměrná pozitivní podpora může vést k navození pocitu zodpovědnosti, což opět může vést k psychickému tlaku na hráče, jejichž výkon se pak sníží. Atmosféra, kterou fanoušci vytváří, je pro hráče důležitá. (Slepička, 1990, s. 11)

Divák je osobou, která navštívila sportovní utkání s cílem sledovat tento zápas. Násilí lze definovat jako záměrné použití fyzické síly vůči jiné osobě nebo skupině osob. Vynaložená síla je nepřiměřená a může vést k ublížení na zdraví nebo ničení věcí. (Sekot, 2006, s. 53)

Základním odborným pojmem, který provází tuto práci, je divácké násilí. To lze charakterizovat a definovat různě, není snadné říci, která definice je bezchybná. „*Divácké násilí – v posledních desetiletích je středem mediálního, politického i vědeckého zájmu. Objevuje se v souvislosti se sportem, s kulturními programy (rockové koncerty) apod. Většina negativních jevů souvisejících s diváckým násilím se týká fotbalu, tzv. fotbalové chuligánství.*“ (Zoubková, 2011, s. 41) Divácké násilí je možno charakterizovat jako podskupinu extremismu, nemá totiž blíže k žádné jiné kriminalistické problematice, protože pachatelé diváckého násilí jsou provázáni a vzájemně se podporují. (Lebeda, 2013, s. 47) Charakteristické znaky diváckého násilí lze jednoduše shrnout takto: „*plánovanost, opakovanost, manifestační charakter, sounáležitost ke klubu, skupinovitost.*“ (Gřivna, 2015, strana v knize neoznačena)

Fotbalová utkání a stadiony navštěvují tři základní skupiny osob. Mezi ně patří:

- fotbaloví diváci – ti nejsou členy žádného klubu, objektivně sledují hru, mají zájem sledovat férové sportovní utkání, berou na zápas své děti,

- fotbaloví fanoušci – jsou obvykle členy klubu, prožívají s klubem jeho úspěchy a neúspěchy a berou si je osobně. Jsou to tzv. „holigans“, tedy mírumilovní fanoušci, kteří fandí za pomoci nošení klubových barev, malování na obličej apod. Ač se nevyhýbají konzumaci alkoholu, nemají tendenci vyvolávat nepokoje,
- fotbalový chuligáni – právě ti mají zájem vyvolávat konflikty a bitky. Jejich projev je úzce spojen s xenofobií, extremismem, rasismem, antisemitismem, šovinismem apod. Často se hovoří o tom, že se jedná o projev subkultury mládeže, která toleruje jinak netolerované společenské jevy. Tyto lidi spojují specifické normy: soudržnost, integrita, uzavřenost, společný hodnotový žebříček, skupinové cíle, homogenita, stálost. (Zoubková, 2011, s. 56)

Nyní jsme plynule přešli k pojmu fotbalové chuligánství, které je součástí diváckého násilí, dá se říci, že patří mezi jeho jádro. Pro pachatele diváckého násilí, tedy pro fotbalové chuligány, je možno používat slovo „rowdy“, nebo v množném čísle „rowdies“, což znamená rváči, neurvalci, kteří se podílí na bouřlivé atmosféře na fotbalovém utkání. Tyto subjekty se chovají různým způsobem, často je jejich strategie násilí odlišná v závislosti na zemi, ve které se odehrává. Nejčastěji se pachatelé uchylují k násilným činům, které si dopředu společně domluví a zorganizuje. (Zoubková, 2011, s. 56)

Divácké násilí vzniklo ve Velké Británii a začalo se odtud šířit v 60. letech 20. století. O deset let později byl již tento jev plně rozšířen v západní a východní Evropě. Dnes ho můžeme nalézt i v severní Africe, Střední a Jižní Americe. Pojem „hooligans“ vznikl v 19. století v Londýně a byl převzat z příjmení jedné irské imigrantské rodiny, která prováděla výtržnosti. Později se tento pojem začal všeobecně užívat pro pachatele výtržnického chování. (Wann, 2001, s. 20) Tento nový fenomén vyvolal zájem mnohých vědců ze sociálních a dalších oborů. Psychologové, sociologové a další odborníci jev zkoumali a dále zkoumají, první nejvýznamnější osobou v ČR, která tento jev začala řešit, byl Pavel Slepíčka. (Carnibella, 1996, s. 15)

Agrese se projevuje na utkáních v různých stupních v závislosti na mnoha okolních i vnitřních faktorech. (Mikšík, 2005, s. 188, 189)

2 PŘÍČINY DIVÁCKÉHO NÁSILÍ

S ohledem na zásadní problém některých sportů – tedy divácké násilí, bylo provedeno mnoho šetření, která hledají příčiny jak z hlediska obecného a širšího, tak i z hlediska konkrétního. Diváci, kteří sledují sporty, ve kterých se agrese vyskytuje (dá se říci) přirozeně, se vyznačují zvýšenou úrovní hostilis, což nelze nalézt u diváků sportů bez agrese (gymnastika, plavání). Když člověk přihlíží agresivitě, pak se v něm přirozeně vzbuzují agresivní instinkty. Byla nalezena souvislost divácké agrese s psychologickou a sociologickou stránkou výtržníků. (Slepička, 2011, s. 176 – 178)

Dále lze konstatovat, že na výskyt agresivních reakcí diváků má vliv také toto:

- sociální deprivace, která plyne z absence pozitivních vzorů a sociálních vztahů, které by měly být navázány v rodině a mezi vrstevníky,
- ekonomické problémy, mezi které patří nezaměstnanost, neschopnost splácet dluhy, pocit frustrace z nedostatku finančních zdrojů,
- pocit ztráty životní perspektivy, posun v žebříčku hodnot,
- upřednostňování osobního úspěchu za každou cenu, dávání přednosti vlastní osobě před kýmkoliv jiným,
- krize v osobním nebo pracovním a vztahovém životě,
- roztříštění zafixovaných sociálních norem,
- rozsáhlé celospolečenské změny (ty můžeme pozorovat právě v současné době, kdy se aktivně řeší problém migrantů, celá řada jejich odpůrců má tendenci se projevovat agresivně),
- násilí vidíme v médiích, považuje se za formu řešení problémů,
- maskulinita (na určitých sportovních utkáních, kam patří právě fotbal, počet mužů silně převyšuje počet žen). (Slepička, 2011, s. 176 – 178)

Diváci, kteří pozorují utkání, si domů často nenesou jen sportovní zážitky, ale také další dobrodružství, která je vytrhnou ze stereotypu všedních dnů. Skupinová dynamika tyto pocity znásobuje, proto je divácké násilí často organizováno skupinami. Ze specifiky sportovního prostředí plynou tyto příčiny: identifikace s klubem; nápodoba agresivního chování sportovců. (Slepička, 2011, s. 176 – 178)

I ona patří mezi příčinu, protože divácké násilí je deviantní subkulturou, v rámci které touha člověka někam patřit vede k násilí. Pokud násilí páchá můj kamarád z naší party, pak ho musím páchat také. Taková skupina fotbalových výtržníků poskytuje útočiště jinak nesocializovaným jedincům a nabízí jim možnost vzájemné komunikace a přátelství. V tomto uskupení členové realizují a zkouší nekonvenční vzorce chování, proto jsou někdy také zdrojem kriminality, rasové nenávisti. Ač si to tito lidé neuvědomují, svým jednáním se vlastně jen snaží (nevhodným způsobem) vyjádřit touhu po svobodě a demokracii. (Kraus, 2009, s. 27)

Média, tedy sdělovací prostředky, někdy mají schopnost fanoušky emocionálně rozladit již před samotným utkáním, kdy před zápasem upozorňují na důležitost utkání, zmíní šance jednotlivých klubů, nebo se negativně vyjadří o nějakém hráči nebo trenérovi. Také fakt, že média prezentují násilné situace, ukazují je ve zpomalených záběrech a mnohdy i s nevhodnými komentáři (došlo ke chlapské rvačce, potyčka byla nevyhnutelná, fanoušci týmu se projeví jako bojácné ovce), může podnítit agresi v některých násilnících. Normy diváckého chování se proměňují lhostejností, se kterou široká veřejnost přistupuje k tomuto problému. (Slepička, 2011, s. 176 – 178)

Agrese se v rámci diváckého násilí na fotbalovém utkání může projevit různě: pískání, pokřiky, nadávky, fyzické napadání, demolování stadionu, ničení dopravních prostředků, vyhazování předmětů na hrací plochu (s cílem zranit rozhodčího nebo některého z hráčů). Nejčastějším projevem agrese je právě fyzické násilí. (Slepička, 2011, s. 176 – 178) Mnoho článků a odborné literatury hovoří o agresi a o tom, jak je možno ji definovat a popsat. Pokud se ale zeptáme samotného chuligána, ten uvádí, že pocit, kdy ví, že potyčka s nepřítelem je nevyhnutelná, je skvělý a přirozený. Tito lidé mají pocit, že je jejich lidskou povinností a povinností utkat se s nepřítelem, a že vítězství v boji je pro ně nejlepším pocitem, který poznali. (King, 1999, s. 136)

3 PŘEPRAVA FANOUŠKŮ DOPRAVNÍMI PROSTŘEDKY

Jedním z často řešených problémů je přeprava fanoušků do místa fotbalového utkání. Často se fanoušci klubu přepravují hromadně, nejčastější volbou dopravního prostředku je vlak. Současný systém přepravy fanoušků na zápas je nedostačující a plný chyb. Z toho důvodu je třeba považovat přepravu fanoušků za negativní projev diváckého násilí, protože přeprava je s násilím často spojována. (Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, 2010)

Někteří odborníci navrhovali možnost zrušit posilové vozy, tedy speciální spoje, které přepravují fanoušky v daný čas z určitého místa na místo zápasu, přičemž tyto spoje jsou pod dohledem Policie ČR. Pokud by došlo k tomu, že by tyto vozy nebyly vysílány, pak by došlo k roztržení fanoušků na mnoho malých skupin, které by se přepravovaly individuálně, avšak také za pomoci veřejné dopravy (vlaky, autobusy). V tomto případě by Policie nezvládla mít pod dohledem velký počet fanoušků současně, mohla by hlídat jen malý počet těchto skupinek, ostatní by cestovali bez dohledu policistů a mohli by snáze páchat trestné činy. To by znamenalo ztrátu kontroly a další finanční náklady na prošetřování. Do akce by muselo být povoláno mnohem více policistů a to na vícero míst. Síly policistů by byly rozdrobeny, což by znamenalo neefektivnost a neúčelnost. Pečlivé zhodnocení všech pro a proti vede k závěru, že zachování policejního doprovodu u speciálních spojů je vhodným krokem, který je nutno i nadále realizovat. (Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, 2010)

Problémem při přepravě může být také nečinnost zaměstnanců Českých drah. Ti přehlíží porušování přepravního řádu, často mají strach proti výtržníkům zasáhnout. Důležité je, aby došlo ke sjednocení otázek placení jízdného, kontroly těchto cestujících, zasahování proti porušování přepravního řádu apod. Agresivitu a nervozitu fanoušků může vyhrotit právě tato nejednotnost. Proto je třeba dbát na komunikaci mezi Českými drahami, zaměstnanci, policisty i cestujícími. (Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, 2010)

4 DOPROVOD FANOUŠKŮ

Doprovod fanoušků byl již nastíněn v předchozí kapitole č. 3. V rámci ochrany veřejného pořádku a zajištění bezpečnosti osob při doprovodu fanoušků na stadion a ze stadionu je třeba, aby policisté pracovali organizovaně a efektivně. Policie ne vždy dokáže správně zareagovat na protiprávní chování, proto v nich byl vzbuzen pocit nepostižitelnosti a beztrestnosti, což je samozřejmě špatně. Policisté dav fanoušků dokáží izolovat a dovést až na stadion, avšak někdy ignorují osoby nebo dav, který se dopouští protiprávní činnosti. Tato pasivita policistů je způsobena nedostatečnými kapacitami, kdy Policie nemá dostatek možností, cel, osob, které jsou schopny akutně zasáhnout a situaci řešit. Toto jednání vzbudilo vlny nevole ze strany pořadatelské služby. Ta totiž musela řešit problém s fanoušky následně sama. (Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, 2010)

Proto je potřeba, aby byl každý pachatel protiprávního jednání striktně postižen. Jen tak bude ochráněn každý slušný občan a pachatelé nebudou pokračovat v páchání protiprávní činnosti. (Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, 2010)

Musí dojít k razantnímu postupu proti výtržníkům k přísnějšímu jednání s pachateli. Pečlivé vymezení pravomocí Policie ČR patří mezi krok, který pomůže proti agresivním jedincům využívajícím anonymitu davu. V průvodu, který policisté vedou na stadion, je desítky (někdy i stovky) fanoušků, kteří se po cestě dopouští výtržností a to i přesto, že si jsou vědomi přítomnosti policistů. Nejčastěji dochází k výtržnostem, ničení majetku, útokům na policisty nebo jiné osoby. Policisté mohou dle § 26 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR účinně a bezprostředně zasáhnout. Toto preventivní opatření vede k ochraně zdraví a majetku, které mohou být ohroženy. Smyslem je zadržet osoby, které se opakovaně dopouští protiprávního jednání a sankce jim udělené se naprosto míjí účinkem. Policistům by měly zákony a prostředky napomáhat k usnadnění práce a k řešení problémů. Nadměrná administrativa a nedostatek kapacit vedou k nemožnosti Policie odvádět optimálně svou práci. Policisté mohou pachateli zabránit v dalším protiprávním jednání omezením jeho osobní svobody na 24 hodin. (Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí, 2010)

5 POŘADATELSKÁ SLUŽBA

Každý fotbalový klub, který pořádá utkání a zve na něj fanoušky, by se měl snažit uspořádat organizaci a její fungování tak, aby nedocházelo ke zbytečným konfliktům, problémům a násilí. Obvykle mají pořadatelské služby zpracovaný organizační řád (jehož znění si zpracovávají sami představitelé této služby a sami rozhodují o znění a obsáhlosti řádu), kde jsou upraveny příslušné oblasti: základní povinnosti pořadatele, technické povinnosti pořadatele, pořádkové povinnosti, odpovědnost apod. Jak již bylo zmíněno, ač tento organizační řád musí být v souladu s legislativou a požadavky nadřízených institucí, zpracování oblasti bezpečnosti a prevence proti násilí. S ohledem na fakt, že pořadatelská služba by měla primárně dbát na bezpečí, byla vydána brožura „Bezpečí na sportovních utkáních“, která je uceleným přehledem doporučení a oprávnění jak pro Českomoravský fotbalový svaz, tak i pro jednotlivé fotbalové kluby.

Díky vzrůstajícím bezpečnostním opatřením se již v poslední době začíná dařit omezovat střety na minimum, avšak v rámci rizikových utkání nejsou agresivní výpady výjimkou. Ačkoliv se často odehrávají mimo stadion, musí bezpečnostní služba dbát na kvalitní preventivní opatření. (Smolík, 2008, s. 128)

Mezi fotbalovou asociací a Policí ČR byla sepsána dohoda, která říká, že všechny zúčastněné subjekty mají za cíl posilovat bezpečnost na fotbalových utkáních a mají se snažit maximálně efektivně spolupracovat. V souladu s tímto byl sepsán také následující manuál. (Dohoda o spolupráci k zajišťování bezpečnosti a pořádku při fotbalových utkáních)

Práva a pravomoci pořadatelské služby

Právní úprava dává členům pořadatelské služby dostatek pravomocí, aby byl udržen a zachován pořádek a bezpečnost na stadionu. Policie ČR má za úkol monitorovat a potírat jen ty nejagresivnější případy plánovaného a organizovaného diváckého násilí, ke kterému nedochází až tak často. Pořadatelská služba má právo zpracovat návštěvní řád, který stanovuje pravidla chování návštěvníků a taktéž i důsledky porušení řádu. Pokud dojde k situaci, se kterou si návštěvní řád nedokáže poradit, pak musí členové pořadatelské služby použít pravidla obecných norem a zákonů. Jedním z takových

pravidel je možnost omezit osobní svobodu člověka, který byl přistižen při páchání trestného činu. Takovou osobu pak musí pořadatel předat policistům. Pořadatelská služba by měla být natolik fyzicky i technicky vybavena, aby byla schopna tento krok učinit. Zaměstnanci by také měli znát své pravomoci, práva a povinnosti, aby při výkonu jejich povolání nedošlo k tomu, že budou mít strach zakročit. Pořadatelská služba musí být dostatečně vybavena, což bohužel v současné praxi není realitou (pouta, vhodná místnost k zadržení, vybavení této místnosti). Znalost rozlišení přestupky a trestného činu, schopnost určit, zda došlo k násilnému trestnému činu a další informace by měly být vlastní všem zaměstnancům. Samozřejmě může dojít k omylu, policisté a právní úprava předpokládají, že se běžný občan (v tomto případě pořadatel) může v interpretaci zákonů zmýlit. (Manuál pro fotbalové kluby, 2008)

Jak bylo popsáno výše, pořadatelská služba má mnoho pravomocí, její výběr provádí samotný fotbalový klub. Pořadatelský sbor tvoří hlavní pořadatel, řídicí osoba, dobrovolníci (tedy fyzické osoby, které jsou zaměstnanci pořadatelské služby). Za pomoci smluvního vztahu jsou na zaměstnance přeneseny některá práva a povinnosti, proto je třeba členy pořadatelského sboru velmi pečlivě zvolit. Členem může být jen fyzická osoba starší 18 let, která splňuje přísné fyzické i psychické požadavky (obvykle se jedná o muže). Členi opakovaně prochází vzdělávacími kurzy, jsou pečlivě instruováni k výkonu své práce. V oblasti organizace je třeba tyto členy řádně označit fluorescentním vrchním oděvem, na kterém bude nápis „pořadatel“, „pořadatelská služba“. Počet pořadatelů pro jednotlivý zápas stanovuje řídicí orgán, ten má také právo pozvat ty konkrétní členy, kteří mají dostatek zkušeností s rizikovými fanoušky klubu, kteří opakovaně páchají násilí. (Manuál pro fotbalové kluby, 2008)

Vstup na stadion

Mezi nejefektivnější nástroj udržení bezpečnosti patří stanovení podmínek pro vstup na utkání. Návštěvní řád by měl být pravidelně aktualizován, je možno si vzít příklad ze vzoru návštěvního řádu, který zpracovává ČMFS, Policie ČR a Ministerstvo vnitra. Vstup by měl být zamezen osobám, které se snaží na stadion pronést zakázané předměty a dále osoby, které se chovají nevhodně – ohrožují jiné diváky, páchají násilí, vstupují na hrací plochu, hází na hrací plochu předměty.

Právně lze na vstup na stadion pohlížet jako na vstup do neveřejného prostoru, kdy je třeba se řídit pravidly vlastníka tohoto prostoru. Ten si může stanovit pravidla pro vpuštění do prostor, která samozřejmě nesmí být v rozporu se zákonem. Mezi vlastníkem a návštěvníkem vzniká úplatné smluvní právo a je na svobodném rozhodnutí obou stran, zda chtějí společnou dohodu uzavřít. Fanoušek nemá dle zákona právo vymáhat vstup na stadion, pokud mu pořadatel zakáže vstup, pak to musí respektovat. Ač pořadatel a vlastníci mají jednoznačný cíl – dosáhnout zisku, jejich cílem je také zajistit bezpečí a pozitivní dojem fanoušků, proto mohou vykázat ty, kteří průběh utkání narušují. Opatření pro vstup a pravidla nesmí být antidiskriminační, nebo jinak porušující práva občanů, návštěvník se jim však musí podřídit. (Manuál pro fotbalové kluby, 2008)

Pořadatel má možnost návštěvníka legitimovat, prohledat (zda se nesnaží pronést nebezpečný materiál) a jinak zkontrolovat. V okamžiku, kdy je fanoušek vpuštěn na stadion, pak již pořadatel nemá právo zjišťovat totožnost návštěvníků. Naopak má ale právo osobu, která se chová nevhodně, nebo porušuje návštěvní řád, vyvést ze stadionu.

Zpracování osobních údajů

V případě, kdy se pořadatel rozhodne diváky legitimovat, pak údaje může systematicky zpracovávat a to v kontextu s kamerovým systémem, který zachycuje pohyb osob. Zpracování a ochrana osobních údajů je v ČR řešena zákonem č. 101/2000 Sb., kdy musí pořadatel s osobními údaji zacházet velmi opatrně.

Pořadatel může pro interní účely zpracovat seznam nežádoucích diváků, který bude obsahovat jejich identifikační údaje, podobu (fotografie z kamery) apod. To samozřejmě může, avšak musí stanovit účel zpracování osobních údajů. Pořadatel má právo zpracovávat jen stanovené osobní údaje (dle zákona), shromažďovat je pouze v rámci stanoveného účely a jen po dobu nezbytně nutnou k jejich zpracování. (Manuál pro fotbalové kluby, 2008)

PRAKTICKÁ ČÁST

6 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ MEZI LAICKOU VEŘEJNOSTÍ

V měsíci lednu bylo zpracováno dotazníkové šetření mezi laickou veřejností, která odpovídala na otázky týkající se problematiky diváckého násilí. Dotazník byl distribuován za pomoci sociální sítě Facebooka vyplňován byl elektronickou formou s využitím systému Survio. Po stanovené době bylo šetření ukončeno a byly vyhodnoceny výsledky, které jsou popsány v kapitole 3.1.2.

Laická veřejnost zde byla zvolena tak, aby se jednalo o subjekty, které nenavštěvují fotbal, nejsou aktivními fanoušky některého z klubů, nepatří do žádného týmu fanoušků. Jedná se o širokou veřejnost, která sleduje obvykle fotbal jen v televizi, o násilí se dozvídá ze zpravodajství.

6.1 STANOVENÍ CÍLE A HYPOTÉZY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Cílem dotazníkového šetření je zjistit, jaká je podle laické veřejnosti hlavní příčina diváckého násilí. Dotazník obsahuje také mnoho dalších otázek, které napomohou k zjištění pohledu široké veřejnosti na téma diváckého násilí.

Hypotézy tohoto dotazníku byly stanoveny následovně:

H1: Nadpoloviční většina respondentů laické veřejnosti se setkala osobně s diváckým násilím.

H2: Lze předpokládat, že v rámci laické veřejnosti nebude nalezen žádný respondent, který bude s diváckým násilím rozhodně souhlasit.

H3: Laická veřejnost bude považovat preventivní opatření proti diváckému násilí ze strany organizátorů akcí v nadpoloviční většině za nedostatečné, zatímco v rámci prevence ze strany policie ČR bude nadpoloviční většina respondentů považovat opatření za dostatečné.

H4: Více než tři čtvrtiny respondentů si myslí, že doprava a divácké násilí spolu souvisí.

H5: Mezi nejčastější příčinu diváckého násilí patří alkohol (a další návykové látky) a prohra týmu fanoušků vyvolávajících konflikt.

Za pomoci vyhodnocení následujících otázek, budou moci být hypotézy bez pochybností potvrzeny nebo vyvráceny. Dotazníkové šetření bylo sestaveno právě tak, aby bylo možno na tyto hypotézy odpovědět.

6.2 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ MEZI LAICKOU VEŘEJNOSTÍ

Otázka č. 1. Pohlaví respondentů

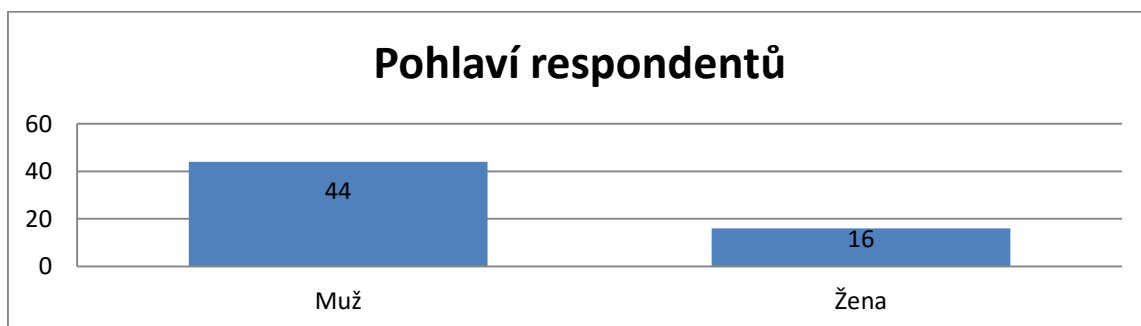
První identifikační otázka se zabývala pohlavím respondentů, kteří odpovídali na otázky v dotazníkovém šetření.

Tabulka č. 1: Vyhodnocení otázky č. 1.: Pohlavní respondentů laické veřejnosti

Uveďte Vaše pohlaví	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Muž	44	73,3 %
Žena	16	26,7 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 1: Grafické vyhodnocení č. 1. pohlaví respondentů laické veřejnosti

Zdroj: Vlastní šetření

Z výsledků vyplývá, že 44 oslovených respondentů, tedy 73,3 %, tvoří muži, pouze 16 respondentů, tedy 26,7 % byly ženy. Z výše uvedených dat lze usoudit, ženy se na diváckém násilí podílí daleko méně, než muži.

Otázka č. 2. Věk respondentů

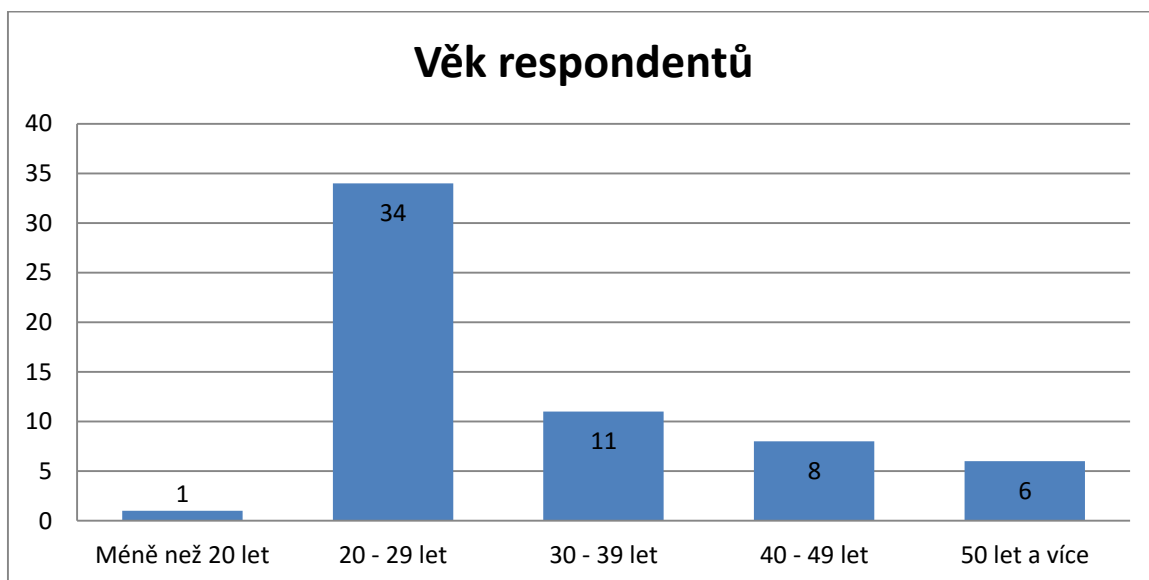
Druhá otázka, která je také identifikační, se zaměřovala na věkovou skladbu respondentů. Respondenti byli rozděleni do pěti věkových kategorií.

Tabulka č. 2: Vyhodnocení otázky č. 2.: Věk respondentů laické veřejnosti

Uveďte Váš věk	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Méně než 20 let	1	1,7 %
20 - 29 let	34	56,7 %
30 - 39 let	11	18,3 %
40 - 49 let	8	13,3 %
50 let a více	6	10,0 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 2: Grafické vyhodnocení č. 2. věku respondentů laické veřejnosti

Zdroj: Vlastní šetření

Dle výsledků věkové analýzy vidíme, že pouze 1 respondent (1,7 %) byl mladší 20 let, dále 34 respondentů (56,7 %) bylo ve věkové skupině 20 – 29 let, 11 respondentů (18,3 %) patří do věkové skupiny 30 – 39 let, 8 respondentů (13,3 %) je zařazeno do skupiny 40 – 49 let a 6 respondentů (10 %) je starších 50 let.

Otázka č. 3. Vzdělání respondentů

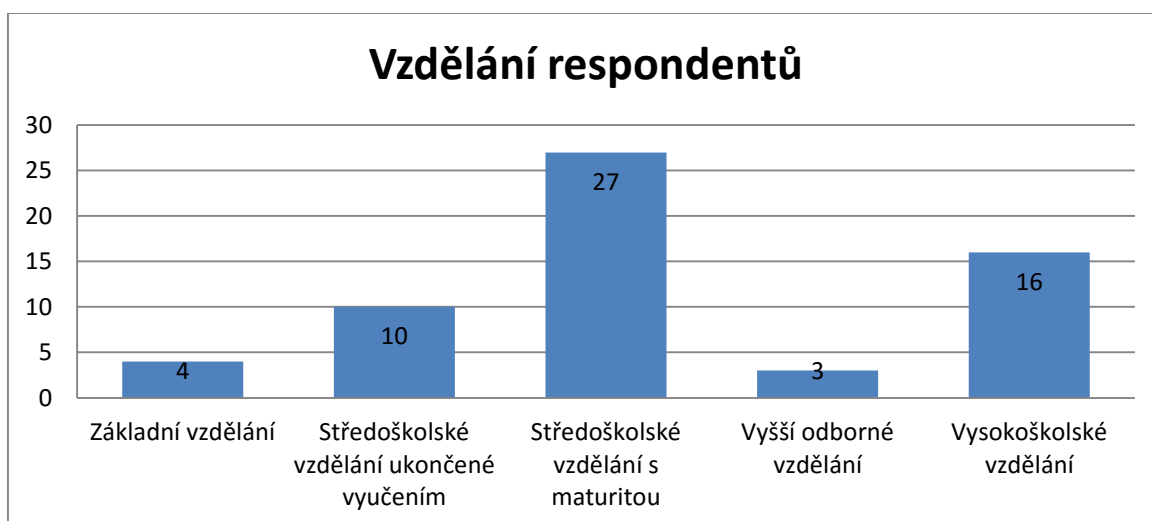
Poslední identifikační otázka byla zaměřena na vzdělání respondentů, tedy na nejvyšší ukončené vzdělání v rámci školské soustavy ČR.

Tabulka č. 3: Vyhodnocení otázky č. 3.: Vzdělání respondentů laické veřejnosti

Uveďte Vaše vzdělání	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Základní vzdělání	4	6,7 %
Středoškolské vzdělání ukončené vyučením	10	16,7 %
Středoškolské vzdělání s maturitou	27	45,0 %
Vyšší odborné vzdělání	3	5,0 %
Vysokoškolské vzdělání	16	26,7 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 3: Grafické vyhodnocení č. 3. vzdělání respondentů laické veřejnosti

Zdroj: Vlastní šetření

Základní vzdělání mají 4 oslovení respondentů (6,7 %), středoškolské vzdělání ukončené vyučením získalo 10 respondentů (16,7 %), středoškolské vzdělání úplné s maturitou má 27 respondentů (45 %), vyššího odborného vzdělání dosáhli 3 respondenti (5 %), vysokoškolského vzdělání získalo 16 respondentů (26,7 %).

Otázka č. 4. Osobní setkání s diváckým násilím

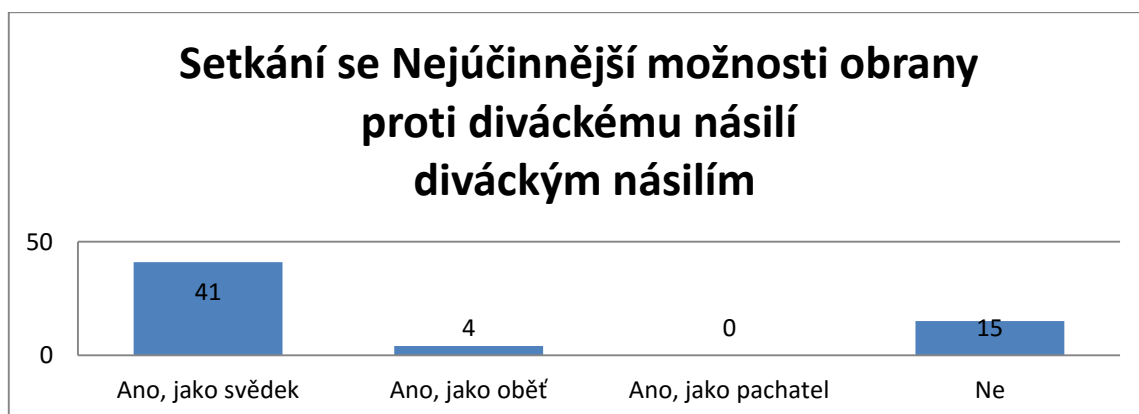
První otázka, která již byla konkrétně zaměřena na problematiku diváckého násilí, se dotýkala osobního setkání se s diváckým násilím. Je důležité vyhodnotit, kolik respondentů má opravdu zkušenost s osobním reálným setkáním s diváckým násilím. Divácké násilí vypadá jinak při sledování zpravodajství v médiích a jinak při osobní konfrontaci.

Tabulka č. 4: Vyhodnocení otázky č. 4.: Osobní setkání s diváckým násilím respondentů laické veřejnosti

Setkal(a) jste se někdy osobně s diváckým násilím?	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Ano, jako svědek	41	68,3 %
Ano, jako oběť	4	6,7 %
Ano, jako pachatel	0	0,0 %
Ne	15	25,0 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 4: Grafické vyhodnocení č. 4. osobního setkání se s diváckým násilím u respondentů laické veřejnosti

Zdroj: Vlastní šetření

Podle výsledků této otázky bylo zjištěno, že pouze 15 (25 %) oslovených osob se s diváckým násilím nikdy nesešlo, naopak 45 (75 %) respondentů mělo osobní zkušenost s diváckým násilím (svědkem bylo 41 respondentů, obětí byli 4 respondenti).

Otázka č. 5. Názor na divácké násilí

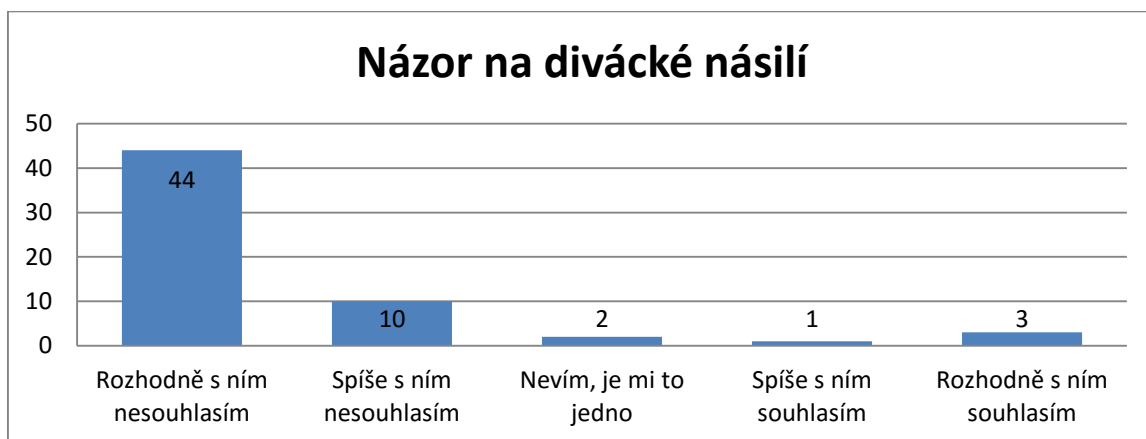
Jaký je názor respondentů na divácké násilí zjišťovala otázka č. 5. Odpovědi byly pro názornější vyhodnocení zpracovány do škály: rozhodně nesouhlasím – rozhodně souhlasím.

Tabulka č. 5: Vyhodnocení otázky č. 5.: Názor na divácké násilí u respondentů laické veřejnosti

Jak se stavíte k diváckému násilí v rámci veřejných akcí?	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Rozhodně s ním nesouhlasím	44	73,3 %
Spíše s ním nesouhlasím	10	16,7 %
Nevím, je mi to jedno	2	3,3 %
Spíše s ním souhlasím	1	1,7 %
Rozhodně s ním souhlasím	3	5,0 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 5: Grafické vyhodnocení č. 5. názoru respondentů laické veřejnosti na divácké násilí

Zdroj: Vlastní šetření

Bylo vyhodnoceno, že většina oslovených respondentů ze skupiny laické veřejnosti se k diváckému násilí staví negativně: 44 respondentů (73,3 %) rozhodně nesouhlasí, 10 respondentů (16,7 %) spíše nesouhlasí. Mírně překvapující je vyhodnocení souhlasných názorů, kdy 1 respondent (1,7 %) spíše souhlasí a 3 respondenti (5 %) rozhodně souhlasí s diváckým násilím.

Otázka č. 6. Prevence proti diváckému násilí u organizátorů akcí

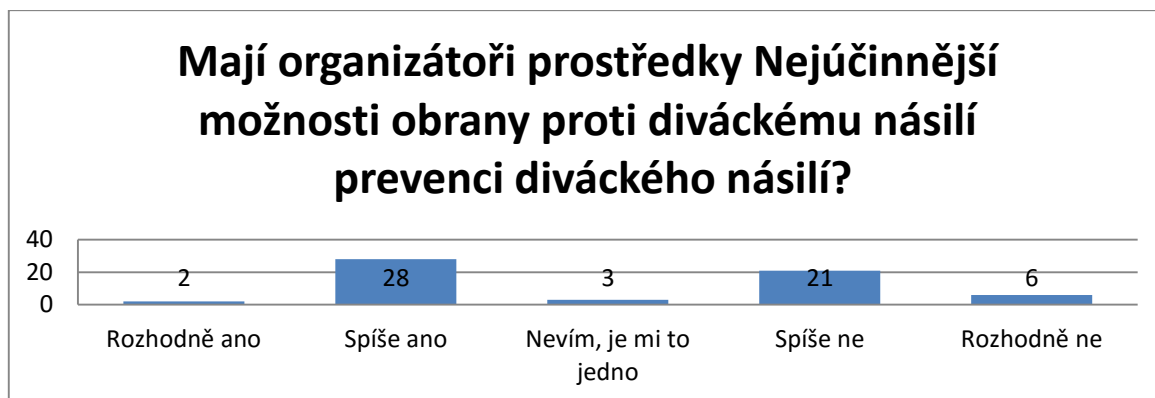
Ač existují možnosti prevence a obrany proti diváckému násilí, které lze aplikovat před samotným utkáním, v průběhu zápasu a po jeho ukončení, některé z těchto možností nejsou realizovány. Často je to z důvodu nedostatku finančních zdrojů, nebo nevědomosti organizátorů akcí. Někdy je důvodem také nechuť snažit se celou situaci řešit.

Tabulka č. 6: Vyhodnocení otázky č. 6.: Preventivní možnosti organizátorů akcí - odpovědi respondentů laické veřejnosti

Dostatečnost preventivních opatření ze strany organizátorů.	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Rozhodně ano	2	3,3 %
Spíše ano	28	46,7 %
Nevím, je mi to jedno	3	5,0 %
Spíše ne	21	35,0 %
Rozhodně ne	6	10,0 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 6: Grafické vyhodnocení č. 6. prevence u organizátorů akcí – názory respondentů laické veřejnosti

Zdroj: Vlastní šetření

V rámci této otázky bylo zjištěno, že 50 % respondentů považuje opatření proti diváckému násilí ze strany organizátorů za dostatečná. Naopak 45 % oslovených respondentů si myslí, že opatření dostatečná nejsou.

Otázka č. 7. Prevence proti diváckému násilí u policie ČR

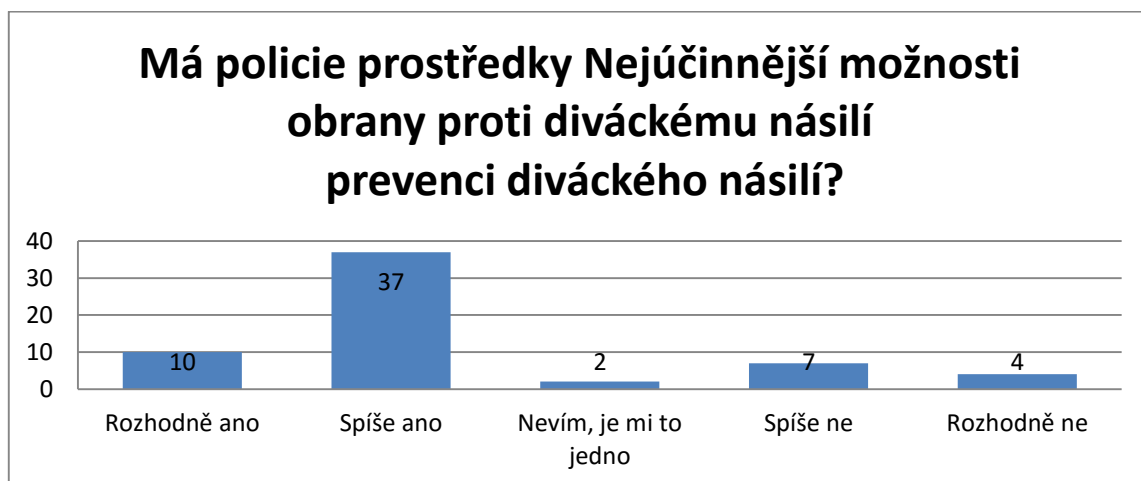
Totožná otázka, jako otázka č. 6., jen s ohledem na možnosti policie ČR, byla respondentům položena v rámci otázky č. 7.

Tabulka č. 7: Vyhodnocení otázky č. 7.: Preventivní možnosti policie ČR - odpovědi respondentů laické veřejnosti

Myslíte si, že policie České republiky dělá dostatečná opatření, aby diváckému násilí předešla?	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Rozhodně ano	10	16,7 %
Spíše ano	37	61,7 %
Nevím, je mi to jedno	2	3,3 %
Spíše ne	7	11,7 %
Rozhodně ne	4	6,7 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 7: Grafické vyhodnocení č. 7. prevence u policie ČR - názory respondentů laické veřejnosti

Zdroj: Vlastní šetření

V rámci této otázky byli respondenti mnohem méně kritičtější, než u vyhodnocení otázky č. 6., zaměřené na organizátory akcí. Pouze 18,4 % respondentů si myslí, že policie nedělá dostatečná opatření, naopak 78,4 % respondentů považuje opatření ze strany policie za dostatečná a vhodná.

Otázka č. 8. Možnosti obrany proti diváckému násilí

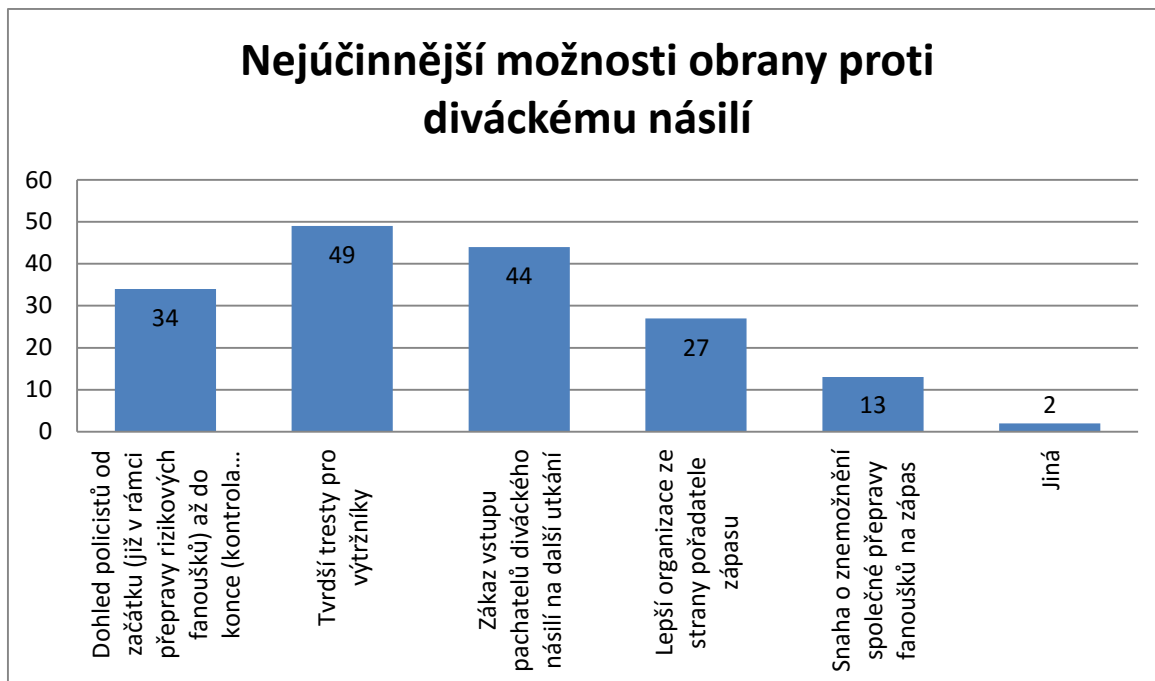
Existují různé možnosti obrany proti diváckému násilí, které mohou organizátoři nebo policie ČR (souvislost s otázkami č. 6. a č. 7.) na problematických zápasech uplatnit.

Tabulka č. 8: Vyhodnocení otázky č. 8.: Možnosti obrany proti diváckému násilí - názor respondentů laické veřejnosti

Jaké jsou, podle Vás, nejúčinnější možnosti obrany proti diváckému násilí?	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Dohled policistů od začátku až do konce	34	56,7 %
Tvrdí tresty pro výtržníky	49	81,7 %
Zákaz vstupu pachatelů diváckého násilí na další utkání	44	73,3 %
Lepší organizace ze strany pořadatele zápasu	27	45,0 %
Snaha o znemožnění společné přepravy fanoušků	13	21,7 %
Jiná	2	3,3 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 8: Grafické vyhodnocení č. 8. možností obrany u respondentů laické veřejnosti

Zdroj: Vlastní šetření

Otázka č. 9. Příčiny diváckého násilí

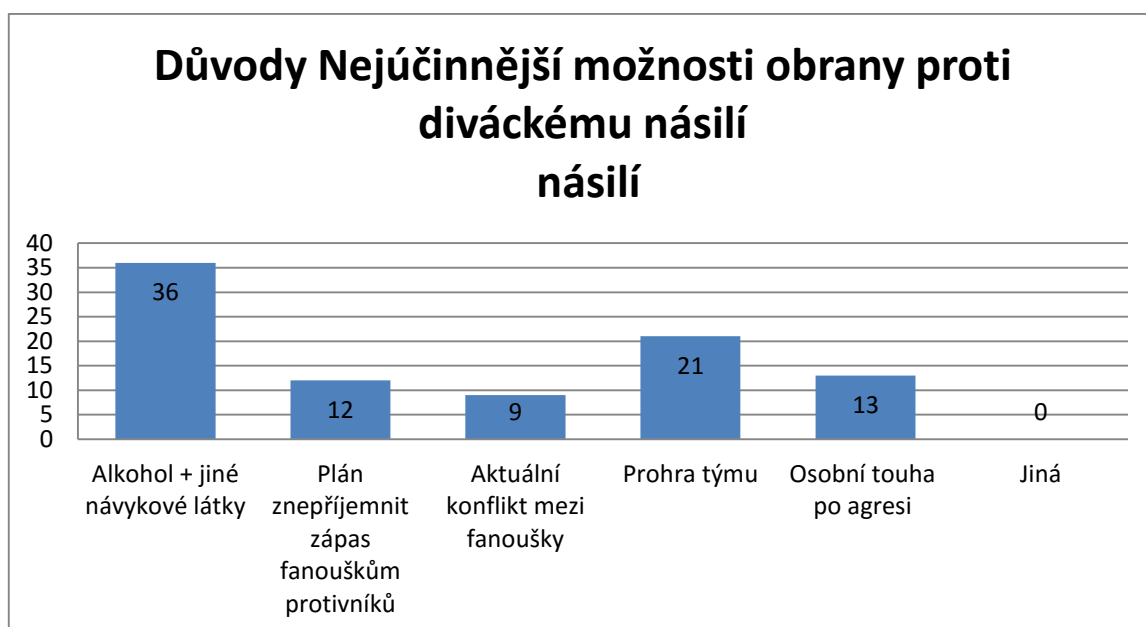
Tato otázka hodnotila příčiny diváckého násilí, které vedou k tomu, že na utkáních dochází k napadání.

Tabulka č. 9: Vyhodnocení otázky č. 9.: Příčiny diváckého násilí – názor respondentů laické veřejnosti

Jaké jsou, podle Vás, nejčastější příčiny diváckého násilí?	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Alkohol + jiné návykové látky	36	39,6 %
Plán znepríjemnit zápas fanouškům protivníků	12	13,2 %
Aktuální konflikt mezi fanoušky	9	9,9 %
Prohra týmu	21	23,1 %
Osobní touha po agresi	13	14,3 %
Jiná	0	0,0 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 9: Grafické vyhodnocení č. 9. příčin diváckého násilí u respondentů laické veřejnosti

Zdroj: Vlastní šetření

Nyní je možné provést závěrečné vyhodnocení a to za pomoci vyhodnocení hypotéz, které byly stanoveny na počátku tohoto dotazníkového šetření.

H1: Nadpoloviční většina respondentů laické veřejnosti se setkala osobně s diváckým násilím. Hypotéza byla potvrzena, s diváckým násilím se jako svědek setkalo 41 respondentů (68,3 %) a obětí diváckého násilí se stali 4 respondenti (6,7 %). Celkově se tedy jedná o 75 % respondentů, kteří mají osobní zkušenost.

H2: Lze předpokládat, že v rámci laické veřejnosti nebude nalezen žádný respondent, který bude s diváckým násilím rozhodně souhlasit. Hypotéza byla vyvrácena, protože 3 respondenti (což činí 5 %) rozhodně souhlasí s tím, že na veřejných akcích dochází k diváckému násilí. Spíše s násilím souhlasí 1 respondent (1,7 %).

H3: Laická veřejnost bude považovat preventivní opatření proti diváckému násilí ze strany organizátorů akcí v nadpoloviční většině za nedostatečné, zatímco v rámci prevence ze strany policie ČR bude nadpoloviční většina respondentů považovat opatření za dostatečné. V rámci otázky č. 6. bylo zjištěno, že 45 % respondentů považuje preventivní opatření organizátorů akcí za nedostatečné. V rámci otázky č. 7. bylo vyhodnoceno, že 78,4 % respondentů považuje preventivní možnosti policie ČR za dostatečné. První část hypotézy je možno vyvrátit, druhou část lze potvrdit. Respondenti obecně více věří v rámci diváckého násilí policii než organizátorům.

H4: Více než tři čtvrtiny respondentů si myslí, že doprava a divácké násilí spolu souvisí. Tato hypotéza byla vyvrácena, jen 61,7 % respondentů shledává mezi těmito dvěma pojmy jasnou souvislost.

H5: Mezi nejčastější příčinu diváckého násilí patří alkohol (a další návykové látky) a prohra týmu fanoušků vyvolávajících konflikt. Hypotézu lze potvrdit. Podle 39,6 % respondentů je nejčastější příčinou konzumace alkoholu; podle 23,1 % je to prohra týmu.

Polovina hypotéz byla potvrzena a polovina vyvrácena. Z toho jasně vyplývá, že některá fakta se dala očekávat, zatímco jiná fakta jsou novými zjištěními, se kterými je možno pracovat i do budoucnosti.

7 DOTAZNÍK PRO DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ MEZI FANOUŠKY

V měsíci lednu bylo zpracováno dotazníkové šetření mezi fanoušky, kteří odpovídali na otázky týkající se problematiky diváckého násilí. Dotazník byl distribuován za pomoci sociální sítě Facebooka vyplňován byl elektronickou formou s využitím systému Survio. Po stanovené době bylo šetření ukončeno a byly vyhodnoceny výsledky, které jsou popsány v kapitole 3.2.2.

První tři otázky jsou identifikační, následujících 12 otázek se zaměřuje přímo na danou problematiku a jedná se o otázky uzavřené nebo polootevřené, poslední otázka je otevřená s možností jakkoliv se vyjádřit k danému problému.

Naprosto záměrně bylo toto dotazníkové šetření zpracováno obdobně jako dotazníkové šetření zaměřené na laickou veřejnost. Závěrem této práce bude snaha porovnat výsledky mezi laickou veřejností a fanoušky a zjištění, zda se výsledky silně odlišují, nebo jsou si podobné.

7.1 STANOVENÍ CÍLE A HYPOTÉZY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Cílem dotazníkového šetření je zjistit, jaká je podle fanoušků hlavní příčina diváckého násilí. Dotazník obsahuje také mnoho dalších otázek, které napomohou k zjištění pohledu fanoušků na téma diváckého násilí.

Hypotézy tohoto dotazníku byly stanoveny následovně:

H1: Nadpoloviční většina respondentů fanoušků se setkala osobně s diváckým násilím.

H2: Lze předpokládat, že v rámci fanoušků lze nalézt alespoň 20 % respondentů, kteří s diváckým násilím rozhodně nebo spíše souhlasí.

H3: Fanoušci budou považovat preventivní opatření proti diváckému násilí ze strany organizátorů akcí v nadpoloviční většině za nedostatečné, zatímco v rámci prevence ze

strany policie ČR bude nadpoloviční většina respondentů považovat opatření za dostatečné.

H4: Více než tři čtvrtiny fanoušků měli strach o vlastní bezpečnost v rámci účasti na utkání, kde došlo k diváckému násilí.

H5: Mezi nejčastější příčinu diváckého násilí patří alkohol (a další návykové látky) a prohra týmu fanoušků vyvolávajících konflikt.

Otázka č. 1. Pohlaví respondentů

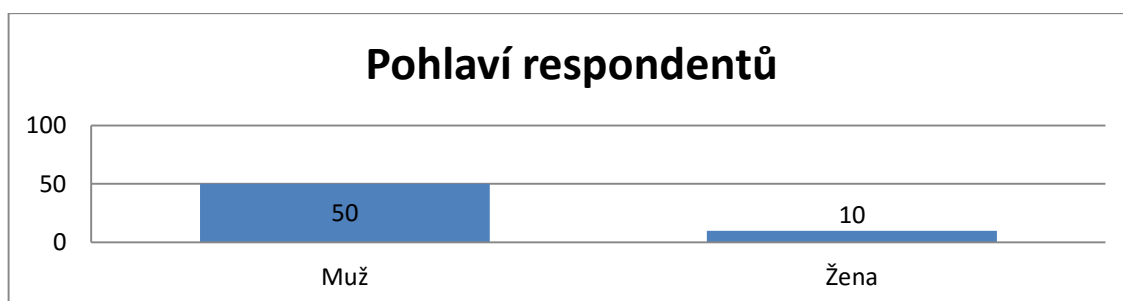
První otázka se dotazovala na pohlaví oslovených fanoušků fotbalu.

Tabulka č. 10: Vyhodnocení otázky č. 1.: Pohlavní respondentů fanoušků

Uveďte Vaše pohlaví	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Muž	50	83,3 %
Žena	10	16,7 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 10: Grafické vyhodnocení č. 10. pohlaví respondentů fanoušků

Zdroj: Vlastní šetření

První otázka dotazníkového šetření zjistila, že v rámci fanoušků fotbalu bylo osloveno 50 mužů (83,3 %) a jen 10 žen (16,7 %). Ženy obecně patří méně mezi fanoušky fotbalu, upřednostňují spíše jiné sportovní aktivity.

Otázka č. 2. Věk respondentů

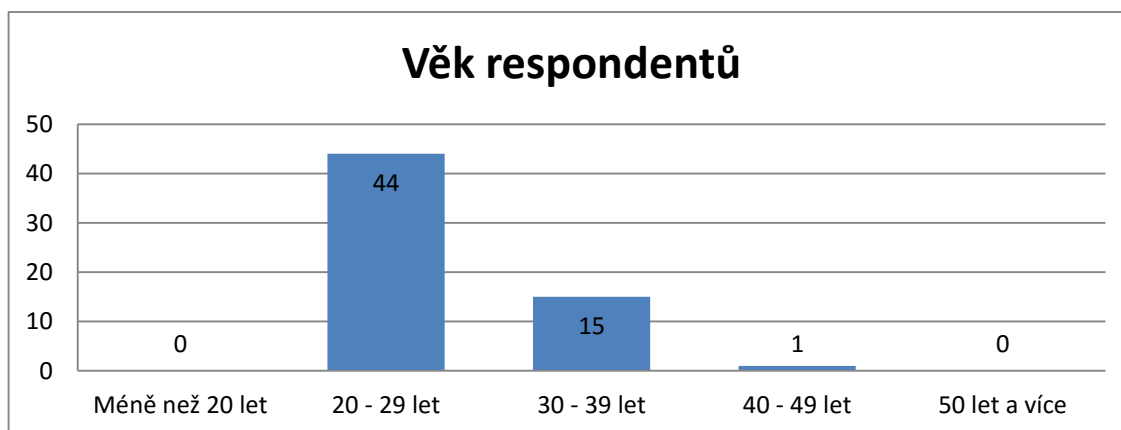
Druhá identifikační otázka hodnotila věk respondentů – fanoušků fotbalu.

Tabulka č. 11: Vyhodnocení otázky č. 2.: Věk respondentů fanoušků

2 Uveďte Váš věk	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Méně než 20 let	0	0,0 %
20 - 29 let	44	73,3 %
30 - 39 let	15	25,0 %
40 - 49 let	1	1,7 %
50 let a více	0	0,0 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 11: Grafické vyhodnocení č. 11. věku respondentů fanoušků

Zdroj: Vlastní šetření

V rámci dotazníkového šetření bylo osloveno nejvíce fanoušků ve věku 20 – 39 let, ostatní věkové skupiny zastoupeny nebyly buď vůbec, nebo jen velmi málo. Ve věku 20 – 29 let bylo osloveno 44 respondentů (73,3 %) a ve věku 30 – 39 let bylo osloveno 15 respondentů (25 %).

Otázka č. 3. Vzdělání respondentů

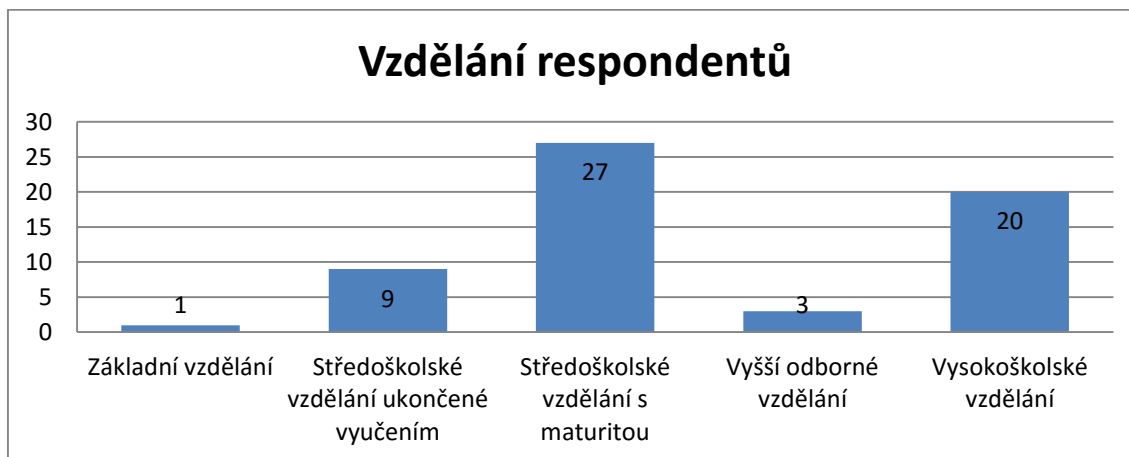
Poslední třetí identifikační otázka hodnotila vzdělání respondentů.

Tabulka č. 12: Vyhodnocení otázky č. 3.: Vzdělání respondentů fanoušků

Uveďte Vaše vzdělání	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Základní vzdělání	1	1,7 %
Středoškolské vzdělání ukončené vyučením	9	15,0 %
Středoškolské vzdělání s maturitou	27	45,0 %
Vyšší odborné vzdělání	3	5,0 %
Vysokoškolské vzdělání	20	33,3 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 12: Grafické vyhodnocení č. 12. vzdělání fanoušků

Zdroj: Vlastní šetření

Pouze 1 respondent (1,7 %) dosáhl jen základního stupně vzdělání, výuční list získalo 9 respondentů (15 %), maturitu získalo 27 respondentů (45 %), vyšší odborné vzdělání ukončili 3 respondenti (5 %) a vysokoškolské vzdělání získalo 20 respondentů (33 %).

Otázka č. 4. Osobní setkání s diváckým násilím

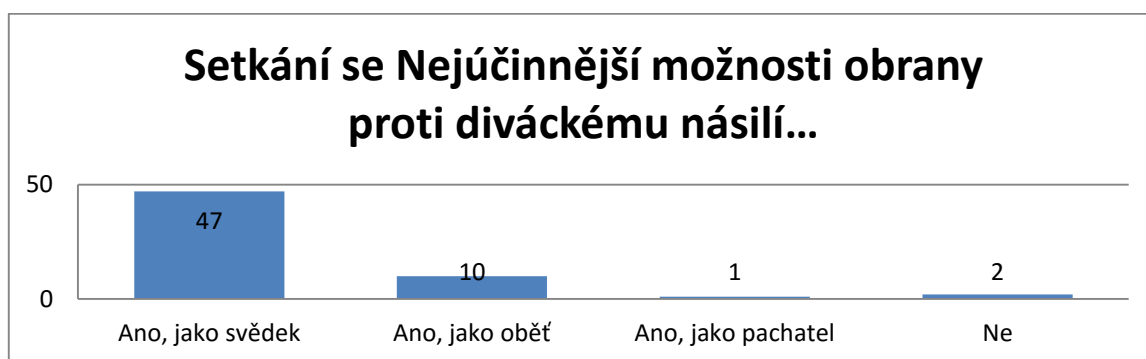
Čtvrtá otázka se již týkala samotného problému, osobního setkání s diváckým násilím. Zde můžeme údaje porovnat s otázkou č. 4. u dotazníkového šetření s laickou veřejností.

Tabulka č. 13: Vyhodnocení otázky č. 4.: Osobní setkání s diváckým násilím respondentů fanoušků

Setkal(a) jste se někdy osobně s diváckým násilím?	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Ano, jako svědek	47	78,3 %
Ano, jako oběť	10	16,7%
Ano, jako pachatel	1	1,7 %
Ne	2	3,3 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 13: Grafické vyhodnocení č. 13. osobního setkání se s diváckým násilím u respondentů fanoušků

Zdroj: Vlastní šetření

Svědkiem diváckého násilí se stalo 47 respondentů (78,3 %), obětí bylo 10 respondentů (16,7 %) a pachatel byl jen 1. Nikdy se s diváckým násilím neseťkali jen 2 respondenti.

Otázka č. 5. Názor na divácké násilí fanoušků fotbalu

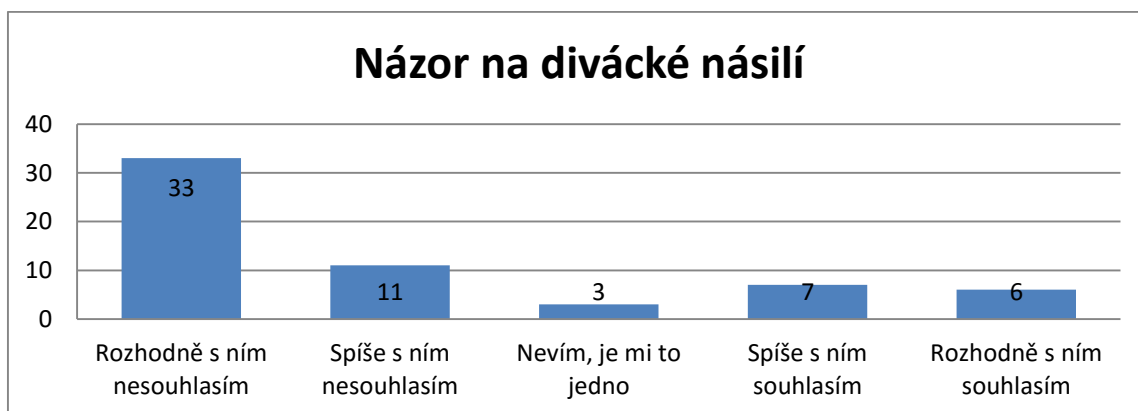
Mezi jednu z nejdůležitějších otázek dotazníkového šetření patří názor na divácké násilí, které bylo hodnoceno také v rámci laické veřejnosti.

Tabulka č. 14: Vyhodnocení otázky č. 5.: Názor na divácké násilí u respondentů fanoušků

Jak se stavíte k diváckému násilí v rámci veřejných akcí?	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Rozhodně s ním nesouhlasím	33	55,0 %
Spíše s ním nesouhlasím	11	18,3 %
Nevím, je mi to jedno	3	5,0 %
Spíše s ním souhlasím	7	11,7 %
Rozhodně s ním souhlasím	6	10,0 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 14: Grafické vyhodnocení č. 14. názoru respondentů fanoušků na divácké násilí

Zdroj: Vlastní šetření

Bylo zjištěno, že celkově 44 respondentů (73,3 %) má nesouhlasný názor na divácké násilí – 33 respondentů s ním rozhodně nesouhlasí a 11 respondentů spíše nesouhlasí. Naopak souhlasný názor vyjádřilo 13 respondentů (21,7 %) – 6 respondentů s ním rozhodně souhlasí a 7 respondentů spíše souhlasí. Vyjádřit se nedokázali 3 oslovení respondenti.

Otázka č. 6. Prevence proti diváckému násilí u organizátorů akcí

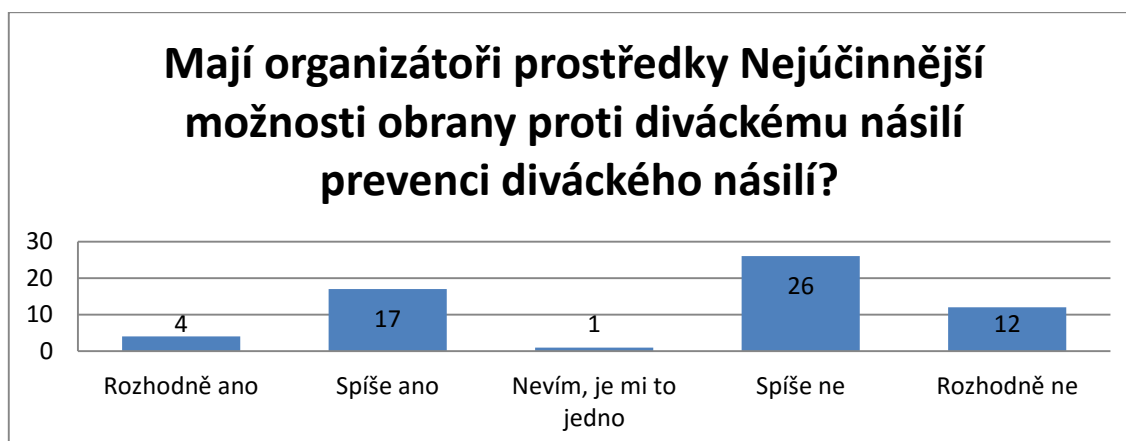
Prevence proti diváckému násilí se skládá z možností organizátorů a možností policie.

Tabulka č. 15: Vyhodnocení otázky č. 6.: Preventivní možnosti organizátorů akcí – odpovědi respondentů fanoušků

Myslíte si, že organizátoři akcí, na kterých často dochází k diváckému násilí, dělají dostatečná opatření, aby takovým situacím předešli?	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Rozhodně ano	4	6,7 %
Spíše ano	17	28,3 %
Nevím, je mi to jedno	1	1,7 %
Spíše ne	26	43,3 %
Rozhodně ne	12	20,0 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 15: Grafické vyhodnocení č. 15. prevence u organizátorů akcí – názory respondentů fanoušků

Zdroj: Vlastní šetření

Podle 21 respondentů (35 %) lze považovat opatření organizátorů za dostatečně, naopak dle 38 respondentů (63,3 %) je lze naopak považovat za nedostatečná. Vyjádřit se nedokázal jen 1 respondent.

Otázka č. 7. Prevence proti diváckému násilí u policie ČR

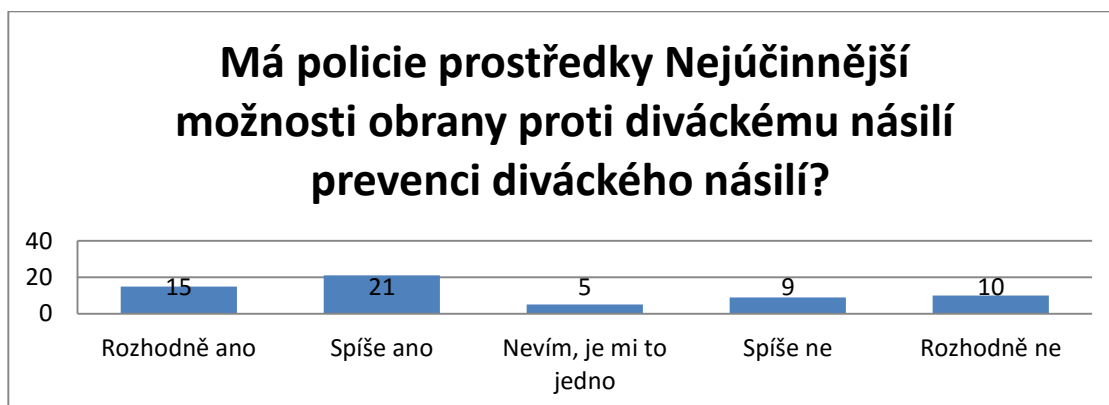
Obdobná otázka, jako je otázka č. 6., byla položena fanouškům s ohledem na vyhodnocení preventivních možností ze strany policie ČR.

Tabulka č. 16: Vyhodnocení otázky č. 7.: Preventivní možnosti policie ČR - odpovědi respondentů fanoušků

Myslíte si, že policie České republiky dělá dostatečná opatření, aby diváckému násilí předešla?	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Rozhodně ano	15	25,0 %
Spíše ano	21	35,0 %
Nevím, je mi to jedno	5	8,3 %
Spíše ne	9	15,0 %
Rozhodně ne	10	16,7 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 16: Grafické vyhodnocení č. 16. prevence u policie ČR – názory respondentů fanoušků

Zdroj: Vlastní šetření

Pozitivně vnímá opatření policie České republiky 36 respondentů (tedy 55 %), naopak jako nedostatečná je považuje 19 respondentů (31,7 %). Nedokázalo se vyjádřit 5 respondentů (8,3 %).

Otázka č. 8. Dostatečné potrestání pachatelů

Otázku č. 8. týkající se dostatečných trestů pro pachatele lze porovnat také s dotazníkovým šetřením laické veřejnosti i s otázkou č. 5. v řízeném rozhovoru, kdy jsou odborníci dotazováni na dostatečnost legislativy.

Tabulka č. 17: Vyhodnocení otázky č. 8.: Dostatečné trestání pachatelů diváckého násilí – názor respondentů fanoušků

Jsou, podle Vašeho názoru, pachatelé diváckého násilí dostatečně potrestáni, pokáráni?	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Rozhodně ano	9	15,0 %
Spíše ano	0	0,0 %
Nevím, je mi to jedno	3	5,0 %
Spíše ne	23	38,3 %
Rozhodně ne	25	41,7 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 17: Grafické vyhodnocení č. 17. dostatečného trestání pachatelů diváckého násilí – názor respondentů fanoušků

Zdroj: Vlastní šetření

Jen 9 respondentů (15 %) si myslí, že pachatelé diváckého násilí jsou rozhodně dostatečně potrestáni. Pouzí 3 respondenti (5 %) se nedokázalo vyjádřit. Naopak na nedostatečnost trestů poukazuje zbylých 48 respondentů (80 %).

Otázka č. 9. Možnosti obrany proti diváckému násilí

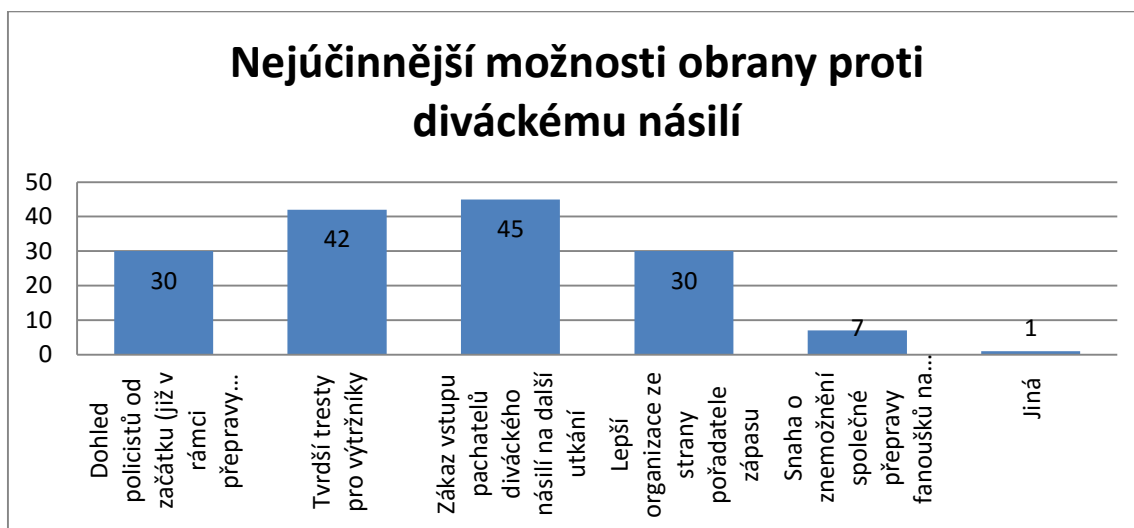
Možnosti obrany proti diváckému násilí jsou důležitou otázkou tohoto šetření

Tabulka č. 18: Vyhodnocení otázky č. 9.: Možnosti obrany proti diváckému násilí - názor respondentů fanoušků

Jaké jsou, podle Vás, nejúčinnější možnosti obrany proti diváckému násilí?	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Dohled policistů od začátku až do konce	30	19,4 %
Tvrdší tresty pro výtržníky	42	27,1 %
Zákaz vstupu pachatelů diváckého násilí na další utkání	45	29,0 %
Lepší organizace ze strany pořadatele zápasu	30	19,4 %
Snaha o znemožnění společné přepravy fanoušků na zápas	7	4,5 %
Jiná	1	0,6 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 18: Grafické vyhodnocení č. 18. možností obrany u respondentů fanoušků

Zdroj: Vlastní šetření

Za nejúčinnější obranu proti diváckému násilí fanoušci považují zákaz vstupu pachatelů diváckého násilí na další utkání, zde se pozitivně vyjádřilo 45 respondentů (29 %). Tvrdší tresty pro výtržníky požaduje 42 respondentů (27,1 %).

Otázka č. 10. Příčiny diváckého násilí

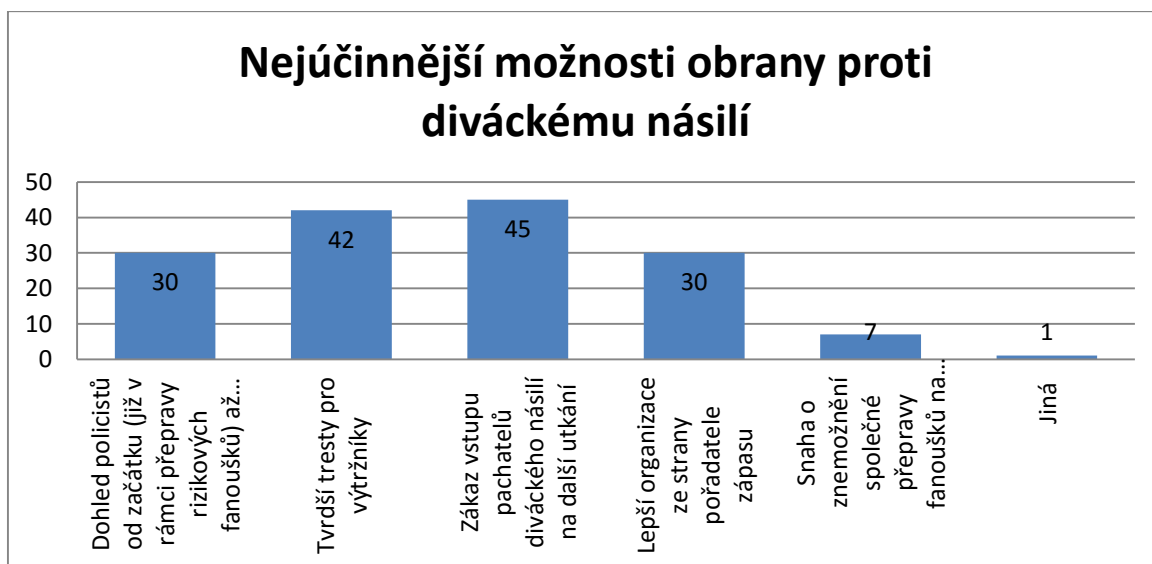
Příčiny diváckého násilí při fotbalovém utkání jsou hlavním tématem této práce, proto je nutno se na ně zeptat také fanoušků, nejen laické veřejnosti.

Tabulka č. 19: Vyhodnocení otázky č. 10.: Příčiny diváckého násilí – názor respondentů fanoušků

Jaké jsou, podle Vás, nejčastější příčiny diváckého násilí? (Můžete označit i více možných odpovědí.)	Počet účastníků	Procentuální vyjádření
Alkohol + jiné návykové látky	43	71,7 %
Plán znepríjemnit zápas fanouškům protivníků	17	28,3 %
Aktuální konflikt mezi fanoušky	4	6,7 %
Prohra týmu	15	25,0 %
Osobní touha po agresi	5	8,3 %
Jiná	0	0,0 %

Zdroj: Vlastní šetření

Graf č. 19: Grafické vyhodnocení č. 19. příčin diváckého násilí u respondentů fanoušků

Zdroj: Vlastní šetření

Nyní je možné vyhodnotit hypotézy.

H1: Nadpoloviční většina respondentů fanoušků se setkala osobně s diváckým násilím. Hypotézu lze na základě otázky č. 4. potvrdit. Pouze 2 respondenti (3,3 %) se nikdy nesečkali s diváckým násilím, naopak valná většina respondentů – 58 (96,7 %) se setkala s diváckým násilím. V rámci fanoušků byli tito respondenti rozděleni dále do podskupin na: svědky (78,3 %), oběti (16,7 %) a pachatele (1,7 %)

H2: Lze předpokládat, že v rámci fanoušků lze nalézt alespoň 20 % respondentů, kteří s diváckým násilím rozhodně nebo spíše souhlasí. Hypotézu lze za pomoci vyhodnocení otázky č. 9. potvrdit. S diváckým násilím 6 respondentů rozhodně souhlasí (10 %) a 7 respondentů spíše souhlasí (11,7 %). Celkově se jedná o 21,7 %, tudíž ač je dvacetiprocentní přesah mírný, hypotéza je platná.

H3: Fanoušci budou považovat preventivní opatření proti diváckému násilí ze strany organizátorů akcí v nadpoloviční většině za nedostatečné, zatímco v rámci prevence ze strany policie ČR bude nadpoloviční většina respondentů považovat opatření za dostatečné. Podle otázky č. 10. lze konstatovat, že fanoušci považují v nadpoloviční většině (63,3 %) opatření organizátorů akcí za nedostatečné. Tato část hypotézy byla potvrzena. Podle otázky č. 11. lze říci, že 55 % respondentů považuje opatření ze strany policie ČR za dostatečná. Také tuto část hypotézy lze potvrdit. Opět lze vyhodnotit, že s opatřeními policie ČR je spokojeno více respondentů.

H4: Více než tři čtvrtiny fanoušků měly strach o vlastní bezpečnost v rámci účasti na utkání, kde došlo k diváckému násilí. Hypotézu je možno za pomoci otázky č. 13. vyvrátit, strach o bezpečí pociťuje jen 61,7 % oslovených fanoušků fotbalu.

H5: Mezi nejčastější příčinu diváckého násilí patří alkohol (a další návykové látky) a prohra týmu fanoušků vyvolávajících konflikt. Podle vyhodnocení otázky č. 15. lze hypotézu vyvrátit. Částečně tedy byla potvrzena, alkohol a další návykové látky sice považuje většina (71,7 %) respondentů za hlavní příčinu diváckého násilí, avšak za druhou hlavní příčinu považují fanoušci snahu znepríjemnit zápas fanouškům protivníků (28,3 %).

Zde byly tři hypotézy potvrzeny, dvě hypotézy byly vyvráceny. I zde lze konstatovat, že dotazníkové šetření tedy bylo efektivní a užitečné.

8 ŘÍZENÝ ROZHOVOR S ODBORNÍKY NA DIVÁCKÉ NÁSILÍ

Pro komplexnost této práce byl proveden také řízený rozhovor mezi osobami, který mají dostatek zkušeností s diváckým násilím.

Otázky, které byly pokládány v rámci řízeného rozhovoru, jsou následující:

1. Existuje v českém fotbale divácké násilí? A jestli ano, co ho spouští?
2. Jak by jste řešil divácké násilí?
3. Máte za to, že občané České republiky (obecně) mají povědomí o tom, jak by se měli chovat během fotbalových utkání či na stadiónu?
4. Má vliv přímá účast bezpečnostních agentur nebo PČR(MP) při samotném zápase? A jsou bezpečnostní agentury dostatečně proškoleny?
5. Máme dostatečnou legislativu na násilí na stadiónu?

8.1 STANOVENÍ CÍLE A HYPOTÉZY ŘÍZENÉHO ROZHOVORU

Účelem řízeného rozhovoru je získání názoru odborné veřejnosti na problematiku diváckého násilí. Cílem je získat názor na otázku možných řešení tohoto fenoménu.

Hypotézy řízeného rozhovoru jsou následující:

H1: Podle všech oslovených odborníků v českém fotbale existuje divácké násilí.

H2: Hlavním řešením diváckého násilí je prevence.

H3: Občané ČR nemají dostatečné povědomí o správném chování na utkáních.

H4: Zaměstnanci bezpečnostních agentur jsou dostatečně proškolení.

H5: Legislativa diváckého násilí je nedostatečná.

8.2 VÝSLEDKY ŘÍZENÉHO ROZHOVORU S ODBORNÍKY NA DIVÁCKÉ NÁSILÍ

Na otázky týkající se problematiky diváckého násilí odpověděly následující osoby.

Bc. L. O., vedoucí Odboru pořádkových útvarů, Statutární město Brno, Městská policie Brno

1. Bohužel existuje, i když je vázáno téměř jen na některé kluby. Spouští ho agresivita mladých lidí, spojená s nedostatkem jiné seberealizace, potřeby někam patřit (parta) ve spojení s alkoholem, případně jinými stimulanty. Faktem je, že zde násilí existovalo vždy a také bude v budoucnosti existovat. Česká povaha je soutěživá, a když někdo prohrává, nebo není spokojený, projeví se to na jeho chování. Často se to bohužel projevuje u některých lidí právě násilím, kterým dávají najevo svou nespokojenost. Spouštěčů může být, kromě těch, které já osobně považuji za nejdůležitější, samozřejmě velmi mnoho. Někdy ani nemusí souviset s fotbalem jako takovým, ale jen s povahou daných agresorů. Prostě se chtějí vyjadřovat tak, že jsou násilní a agresivní a je velmi těžké jim to rozmluvit.

2. Když už se děje, tak velmi razantně, s následujícím tvrdým dopadem – zákazy vstupu (omezující opatření), finanční postih. Předcházení – jasné zákony, bez možnosti překrucování, zapojení mladých do zájmových aktivit. Ale možností na řešení je samozřejmě velmi mnoho, všechny jsou složité na implementaci a finančně náročné. Možná proto je v současné době jen velmi málo nástrojů aktivních do té míry, že by minimalizovali násilnosti. Osobně si myslím, že by stát neměl na tento problém zapomínat, naopak by ho měl postavit mezi své priority a snažit se působit velmi silně preventivně. Také je vhodné dávat odstrašující případy, díky kterým si budoucí agresori rozmyslí své jednání. Příklady, kdy budou násilníci tvrdě potrestáni a tyto případy budou zveřejněny tak, aby každého od násilností odrazovaly. Prevence by měla začínat už u teenagerů, například na středních školách, kdy budou policisté navštěvovat mladé lidi a vysvětlovat jim, proč je určité jednání škodlivé a čemu by se měli vyvarovat.

3. Drtivá většina ano, nepokoje a divácké násilí je většinou způsobováno skupinami o počtu 20 – 50 osob, ke kterým se následně přidají další jednotlivci a skupiny v rámci

anonymity davu. Právě z tohoto důvodu je nutné dbát co nejvíce na prevenci. Snažit se opakovat stále dokola, jak chování je vhodné a jaké chování vhodné není, jaká jsou pravidla slušnosti a co zakazují lidem zákony. Preventivně se musí působit od útlého věku, protože základy chování se musí vštípit co nejdříve. Pravidla chování na stadionu by měly být vylepovány na stadionech na velkých plakátech, velkým písmem a na co nejvíce místech. To z toho důvodu, aby se pak nikdo nemohl vymlouvat, že nevěděl, co se smí a co se nesmí.

4. Přímá účast PČR (MP) na sportovních utkáních má jednoznačně pozitivní vliv na bezpečnost, zejména pokud je rozmístění těchto sil provedeno profesionálně a účelně. Není to ale správná cesta i s ohledem, že se jedná o zajišťování „soukromých“ aktivit klubů. Bezpečnostní agentury nejsou na profesionální úrovni, většina z nich nemá dostatek kmenových zaměstnanců na pokrytí požadovaných počtů, proto najímají různé věkové skupiny osob, které nejsou schopny vykonávat pořadatelskou službu na odpovídající úrovni. Zároveň od počátku jejich vzniku jim chybí legislativa, která by jim stanovila jasná pravidla fungování, včetně pravomocí a zákonných oprávnění a ochrany. Z toho také plyne, že podle mne rozhodně nejsou zaměstnanci těchto agentur dostatečně proškolení. Někdy mají jen základní povědomí o zákonech a o tom, jak se mají chovat, jaké jsou jejich povinnosti a co mají dělat v krizové situaci. Dostat se do krizové situace přitom není na fotbalových zápasech příliš výjimečné, naopak je to běžné. Kvalitnější školení by mělo být součástí vyhlášek a předpisů, aby se nemohly bezpečnostní agentury vymlouvat na to, že nemusí nebo nechtějí školit své zaměstnance. Jak všichni víme, neznalost neomlouvá a je třeba mít zaměstnance znalé, protože jen tak je možno předcházet problémům.

5. Nemáme, je lehce manipulativní a nejasná, není zakotven jednotný postup. Prozatím se nestal tak vážný incident jako v zahraničí, aby společnost vyvinula takový tlak na zákonodárce a soudce. Bohužel jako v mnoha případech nejsme schopni předcházet a čerpat se zahraničních zkušeností, včetně zákonů, ale čekáme na nejprve na velký problém, nejhůře úmrtí. Česká republika by si měla vzít příklad ze zahraničí a legislativu zdokonalit, aby nemohlo docházet k problémům. Jsou země, které mají zákony sepsány velmi kvalitně, naši zákonodárci by si měli vzít z jejich legislativ příklad.

M. S., člen komise rozhodčích FAČR

1. Divácké násilí ve formě, jaká byla před řadou let například v Anglii, v Itálii nebo se občas objevuje v jiných zemích i na jiných kontinentech, v českém fotbale neexistuje. Jsou však výjimky potvrzující pravidlo. České fotbalové kluby mají své příznivce a dá se říct, že prakticky v každé této skupině příznivců je tzv. tvrdé jádro tzv. fandů. Zatím jsem nikde nezaznamenal, že by někdo zmapoval jeho složení či charakterizoval lidi v něm sdružené. Podle mě se jedná o jedince, kteří mají problémy i v normálním, běžném životě a fotbal je pro ně prostředkem, kde mohou dát volný průchod svým emocím, svému exhibicionismu. To se pak projevuje při zápasech tím, že tyto jedince dění na hrací ploše v podstatě nezajímá a jejich jedinou snahou je vyprovokovat nějaký incident. Záminkou může být cokoliv – přítomnost pořadatelů či člena bezpečnostní agentury před sektorem fandů, domnělé chybné rozhodnutí rozhodčího podle jejich názoru, provokativní gesto hráče, ale někdy také rozhlasová relace, kterou hlasatel žádá například o nepoužívání pyrotechniky. Těch spouštěčů a záminek pro incident může být víc a nelze jednoznačně konstatovat a specifikovat, který je ten největší.

2. Je složité najít recept na odstranění diváckého násilí v té formě, v jaké se projevuje v českém fotbale. Říká se, že i fotbal je odrazem společnosti, v níž žijeme. Lze s tím do jisté míry souhlasit. Tam, kde je nedostatek morálky u lidí, kteří zemi řídí, ovládají mnohé oblasti, či pracují v jakékoliv sféře, a s negativními příklady se setkáváme denně, tam nemůžeme očekávat, že fotbal bude výkladní skříní společnosti. Je to tedy především o výchově. Jistě by prospělo, kdyby i v mediální sféře byla dělána prospěšnější práce. Mám tím na mysli, že je například napsáno, že po incidentu na stadionu zadržela Policie tři výtržníky, kteří jsou stíháni pro porušení toho a toho. Ale už se nikdy nedozvíme, jak to s těmi výtržníky dopadlo, jak byli či nebyli potrestáni. To by byla jedna z forem prevence a výstražného signálu i pro ostatní „fandy“. Bohužel v tomto směru není děláno nic, nebo velmi málo.

3. Každý občan České republiky určitě ví, jak se chovat v normálním životě. Ví, jak se má chovat v kině, jak u lékaře, v obchodě, jak v zaměstnání, v bazénu, v autě, v letadle, na kole, či kdekoliv jinde. A fotbalové utkání není nijak výjimečnou příležitostí, že by se měl chovat jinak. Ano, může při něm projevit své emoce, může si zakřičet, fandit – tedy

dělat to, co třeba jinde nejde a nemůže. A měl by také z podstaty věci vědět, že i chování v hledišti při fotbalovém utkání má své hranice. Navíc na každém ligovém stadionu je vyvěšen návštěvní řád, kde jsou jasné pokyny, jak se má návštěvník fotbalového zápasu chovat.

4. Je jasné, že přímá účast členů bezpečnostních agentur nebo Policie ČR na utkáních má pozitivní vliv, byť jak jsem uvedl, i to může být jeden ze spouštěčů vyvolání incidentů. Vnímavý fanďák si při pohledu na pracovníka bezpečnostní agentury či PČR uvědomí, že by se mohl dostat do problémů se zákonem a měl by velké potíže, kdyby jeho chování překročilo meze slušného jednání. Samozřejmě jsou jedinci, kterým však ani přímá přítomnost zástupců bezpečnostních složek nevadí a není pro ně překážkou k vyvolání incidentu. Pracovníci bezpečnostních agentur jsou dostatečně proškoleni jak postupovat v případě neobvyklých situací, jak se chovat k výtržníkům. Jsou především obrnění obrovskou trpělivostí, jak už mnohokrát prokázali, a nenechají se ihned vyprovokovat k případnému zásahu. Pokud k zásahu vůči provokatérům a těm, kteří ničí majetek, dojde, pak je to vždy po řádném zvážení situace a na základě vyhodnocení toho, co se v hledišti děje.

5. Myslím, že zákony České republiky všeobecně, tedy legislativa, jsou dostatečné k tomu, aby podle nich byly řešeny excesy, jež se odehrají při fotbalových utkáních. Bohužel se ale domnívám, že nejsou v tomto směru ze strany bezpečnostních orgánů, nebo těch, kteří chování jednotlivců při fotbalových zápasech řeší, dostatečně využívány. A jak už jsem uvedl, chybí odpovídající mediální prezentace případů. Vytknout snad leze jenom to, že případné tresty, pokud jsou případy dotaženy dokonce, jsou mírné. Tady by bylo potřebné určitě přitvrdit, případně legislativu doplnit tak, aby byly zvlášť uvedeny záležitosti týkající se fotbalových příznivců.

**J. M., pracuje u PČR – Krajské ředitelství hlavního města Prahy – člen KPJ –
Krajská pořádková jednotka**

1. Ano, existuje. Okolností, které jej spouští může být více a záleží na konkrétním zápase. Mezi ty nejčastější řadím davové šílenství, kdy pár primitivů z ULTRAS strhne další

slabé jedince v kotli k vandalismu, bitkám, vzhazování pyrotechniky na hrací plochu apod. jen proto, že se jejich týmu zrovna nedaří, nebo proto, že hrají proti zneprátelenému týmu (Baník X Sparta).

2. Radikálně jako např. v Anglii – doživotními zákazy vstupu na stadiony a tvrdé tresty. V České republice jsou zákony a tresty příliš benevolentní, mírné, neodstrašují od páčání trestných činů. To je přirozeně velmi špatně. Je třeba vzít si příklad z odstrašujících zahraničních případů a postihovat pachatele velmi tvrdě.

3. Ano, mají. 90 % fotbalových fanoušků jsou slušně vychovaní lidé, kteří na stadiony chodí podpořit svůj tým. Zbýlých 10 % jsou dle mého názoru primitivové, které fotbal až tak nezajímá, a chodí tam především s vidinou dělat tam „bordel“.

4. Co se týče bezpečnostních agentur, tak myslím, že má. Dokáží vyřešit drobné prohřešky bez účasti PČR, což je dobře. Dostatečně proškoleni, si myslím, že jsou, ale obvykle jich na rizikových zápasech není dostatek. V těchto chvílích přichází na řadu PČR, která řeší vážnější narušení veřejného pořádku při utkání samotném a především při doprovodu fanoušků na zápasy a z nich.

5. Určitě ne, měla by být s mnohem přísnějšími sankcemi, ať už se zákazy na stadiony, vysokými pokutami a odnětím svobody, což by tuto problematickou situaci mohlo pomoci vyřešit.

A. N., jednatel společnosti „Bezpečnostní agentura ALI 21“, která od roku 2008 zajišťuje zápasy Národního fotbalového týmu a to jak A-týmu, tak zápasy “21” a žen.

1. Ano v českém fotbale existuje divácké násilí, které je prováděno určitými specifickými skupinami. Nejedná se plošný problém. Jsou různé indikátory. Pro některé je to forma zábavy, pro jiné zase forma seberealizace a zvýšení pocitu důležitosti a ocenění.

2. Samotné násilí je problémem celospolečenským. Fotbal je odrazem. My se zaobíráme důsledky. Důležité je začít prevencí. A ta tu chybí. Infrastruktura většiny stadiónů je nevyhovující. Vymahatelnost práva také.

3. Jedná se o osobní hodnoty každého člověka. To, jak se chová na fotbale, odpovídá jejich osobnosti. Lidé nepotřebují žádné speciální brožury „Jak se chovat“. To se učí v rodinách a v mateřských školách.

4. Přítomnost profesionální agentury a PČR má vliv na bezpečnost při rizikových utkáních. Otázkou je, co je dostatečně proškolené. V naší společnosti dostávají pořadatelé a security proškolení před každým zápasem.

5. Nemáme dostatečnou legislativu. Neexistuje zákon o bezpečnostních agenturách. Pohybujeme se v rámci Občanského zákoníku.

Nyní je možné všechny řízené rozhovory shrnout a to za pomoci vyhodnocení hypotéz. Interpretace rozhovorů je vždy mírným problémem, protože názory mohou být silně odlišné, nebo i totožné, proto je třeba hypotézy vyhodnotit obecně, tedy dle názoru většiny.

H1: Podle všech oslovených odborníků v českém fotbale existuje divácké násilí. Hypotéza potvrzena.

H2: Hlavním řešením diváckého násilí je prevence. Hypotéza potvrzena.

H3: Občané ČR nemají dostatečné povědomí o správném chování na utkáních. Hypotéza vyvrácena.

H4: Zaměstnanci bezpečnostních agentur jsou dostatečně proškolení. Hypotéza potvrzena.

H5: Legislativa diváckého násilí je nedostatečná. Hypotéza potvrzena.

Celkem čtyři hypotézy byly potvrzeny, pouze hypotéza č. tři byla vyvrácena.

9 NÁVRH NA MOŽNÉ ŘEŠENÍ DIVÁCKÉHO NÁSILÍ V PODMÍNKÁCH ČR

Zpracovat dostatečné návrhy na řešení diváckého násilí v podmínkách České republiky není snadné. Samozřejmě se policie i organizátoři snaží hledat možnosti, jak tomuto problému předcházet, prozatím však byly pokusy spíše neúspěšné. Při návrzích je třeba dbát na mnoho faktorů: mezinárodní legislativní rámec pro prevenci a potírání nevhodného chování při sportovních utkáních; současná legislativa a aktuálně platící zákony ČR; dohoda mezi fotbalovými kluby – Českomoravským fotbalovým svazem a Policií ČR, která platí od 1.1.2009, a vyplývá z ní, že fotbalové kluby mají plnou odpovědnost za veřejný pořádek a policie nemá povinnost bez vyzvání poradatelské služby zasahovat. Také je třeba přihlédnout na fakt, že divácké násilí se týká jen některých klubů, zatímco u jiných klubů tento problém neexistuje.

V rámci následujících návrhů bude přihlédnuto k datům získaným z výše uvedených teoretických i praktických poznatků. Návrhy budou zpracovány tak, aby byly reálné a proveditelné v současných podmínkách ČR. Samozřejmě zavedení každého z návrhů do praxe bude stát mnoho finančních i časových nákladů. Pokud by se tyto návrhy uvedly do praxe, pak by to zásadně změnilo negativa, která jsou spojena s diváckým násilím. Lze konstatovat, že návratnost investic do možných řešení je vysoká:

- nebude docházet ke škodám na majetku,
- nebude docházet ke zraněním,
- policie nebude muset zasahovat, čímž se ušetří jejich čas a úsilí,
- zvýší se počet slušných fanoušků, kteří se již nebudou bát na utkání chodit a brát tam své děti,
- sníží se negativní vnímání široké veřejnosti ve vztahu k fanouškům a sportovním klubům.

Jak bylo v práci opakovaně zjištěno, je důležité zaměřit se především na prevenci, nikoliv až na řešení důsledků. Proto se budou také návrhy týkat právě preventivních opatření. Dále je vhodné vzít si příklad z minulosti a zahraničí.

9.1 MOBILNÍ SOUDNICTVÍ

Mobilní soud je sice nákladnou a poměrně málo využívanou záležitostí, která může však působit silně preventivním účinkem. S mobilním soudem jsme se mohli v ČR setkat na fotbalovém stadionu v roce 2008 při utkání AC Sparta Praha a FC Baník Ostrava. Právě fanoušci těchto dvou klubů paří i v současné doby mezi ty nejagresivnější. Mobilní soud se využil od té doby jen dvakrát, dále se nevyužívá a ani se neplánuje dále využívat. Avšak dle poznatků Velké Británie, kde tento fenomén je běžně používaný, jedná se o vysoce preventivně účinný nástroj, který má na divácké násilí výrazně pozitivní vliv.

Proto prvním návrhem na preventivní řešení diváckého násilí na fotbalových utkáních je právě znovuzavedení projektu mobilního trestu. Je třeba přirozeně zapojit mnoho osob, včetně zástupců policie ČR, zástupců organizátorů utkání, představitele měst a přirozeně soudce a státní zástupce. V prostorách stadionu by byla vyhrazena vhodná místnost, kde by byl soudce a státní zástupce. Každý delikt by byl vyřešen a potrestán v rámci zkráceného přípravného řízení okamžitě na stadionu. Samozřejmě by mobilní soud nebyl na každém stadionu a každém utkání, ale vždy na utkáních, která jsou jen trochu riziková. To by působilo preventivně i v rámci dalších utkání jiných klubů v jiných městech.

9.2 ALKOHOL

Jak bylo prokázáno, alkohol je nejčastější příčinou diváckého násilí, ke kterému na fotbalových utkáních dochází. Proto je třeba pečlivě dbát na to, aby byl alkohol na stadionech přísně zakázán. Pořadatel sportovního utkání má právo udělit povolení ke stánkovému prodeji alkoholu uvnitř stadionu. Pořadatelé toto právo udělují, protože to pro ně znamená další zisk. Preventivním návrhem tedy je zakázat prodej alkoholu na stadionu a přísný zákaz vstupu podnapilým osobám. Při vstupu na stadion zaměstnanec ostrahy požádá o dechovou zkoušku každého hosta, u kterého bude mít podezření, že je v podnapilém stavu. Podnapilé osoby budou ze stadionu vyvedeny a nebudou na něj více vpuštěny.

9.3 ZABEZPEČENÍ STADIONU VČENĚ KAMEROVÉHO SYSTÉMU

Ač všechny větší stadiony splňují předpisy a bezpečnostní pravidla, je třeba provést investici do oddělení fanoušků domácího týmu a hostů. Ač na stadionech jsou zvlášť vymezena místa pro fanoušky jednotlivých týmů, nejedná se o dostatečné zabezpečení, které by agresorům zabránilo vstupu k fanouškům soupeřů. Proto je třeba stadiony fyzicky vymezip kvalitními zábranami, které budou hlídat zaměstnanci ostrahy a bude minimalizována hrozba smíchání zneprátených fanoušků a následných konfliktů.

V rámci zabezpečení stadionu je třeba také zdokonalit kamerové systémy. Stadiony sice kamerové systémy mají, ale jsou obvykle nasměrovány na vstup na stadion, na parkoviště, pokladny apod. To je naprosto nedostačující, protože fanoušci na stadionu nejsou nikým a ničím hlídáni a mohou se chovat jakkoliv chtějí. Je třeba posílit počty kamer tak, aby mohla být sledována co největší část stadionu a aby byli zaměstnanci ostrahy schopni okamžitě zasáhnout. Nemusí se jednat jen o zjištění faktu, že dochází k výtržnostem a násilí, ale kamery také mohou zachytit zakázané požívání alkoholu nebo jiných návykových látek. Kvalitní technika také zachytí obličej výtržníka a všechny zaznamenané detaily budou důkazem pro mobilní soud, který bude na zápase působit.

Pořadatelé mají právo mít pouta a v případě potřeby je agresorům nasadit. Často však zaměstnanci ostrahy nemají žádná a i když agresora usměrní, může se stát, že se jim opětovně vysmekne a znovu je (nebo někoho jiného) napadne. Proto je třeba vybavit každého zaměstnance ostrahy pouty a poučit je o jejich správném používání.

9.4 KLUBOVÁ KARTA A ADRESNÝ TICKETING

V zahraničí je již klubová karta běžným nástrojem, který preventivně působí proti diváckému násilí. Kluby ČR bohužel prozatím tento nástroj uplatňují jen minimálně. Každý fanoušek si u svého klubu, jehož je fanouškem, založí klubovou kartu (která bude zdarma, nebo jen za velmi nízký poplatek, který skutečně pokryje náklady). Tato karta bude na přední straně obsahovat fotografii a identifikační údaje dané osoby, včetně klubového čísla. Zadní strana bude obsahovat jedinečný čárový kód. Karta bude vyhotovena v laminátu, popř. v plastu, aby se předešlo jejímu snadnému zfalšování.

Takto by byl zaregistrován každý fanoušek klubu. Registraci za pomoci klubové karty lze provést ve všech klubech, nejvíce žádoucí to však je v těch, ve kterých dochází často k násilí. Jedná se o neortodoxní řešení, které je ale důležité a preventivní tehdy, kdy už klasické metody nefungují. Každý fanoušek by byl zaregistrován na utkání vpuštěn po předložení karty. Na tu by si mohl také nabíjet peníze a platit vstupy. Pokud by došlo k tomu, že fanoušek se bude chovat násilným způsobem, bude požívat alkohol nebo jiné návykové látky, ničit majetek stadionu nebo jiných fanoušků apod., bude na jeho kartu zaznamenán na stanovenou dobu zákaz vstupu na stadion.

Osoby, které se zápasů neúčastní často, nebo kluby, které se nepotýkají s problémem diváckého násilí hojně, mohou využít jen možnost adresného ticketingu. Každá vstupenka by byla vydána až poté, co fanoušek předloží doklad totožnosti. Vstupenka bude adresná, bude na ní tedy vytištěno jméno účastníka. Jedná se o omezenější formu klasické vstupenky, nikoliv jen kus papíru, který je volně převoditelný a zaručuje vstup na akci komukoliv. Omezí se tak anonymita návštěvníků utkání, která je nyní na vysoké úrovni. Pokud dojde k nějakým incidentům, může kamerový systém spolu s adresnou vstupenkou velmi napomoci identifikaci a potrestání pachatele.

9.5 ZPŘÍSNĚNÍ LEGISLATIVY

Není překvapením, že v rámci práce bylo potvrzeno, že současná legislativa je naprosto nedostačující a nevyhovující. V příloze č. 1. této práce jsou vypsány jednotlivé paragrafy, které se mohou dotýkat pachatele diváckého násilí. Příloha č. 2. obsahuje § 76, který vešel v platnost 1.1.2010 s novým trestním zákoníkem. Tento paragraf byl zpracován právě kvůli problémovým fotbalovým fanouškům a může uložit zákaz vstupu na stadion. Ač je tento paragraf jistě přínosný a je pozitivním krokem do budoucnosti, je i nadále třeba s legislativou pracovat. Tresty by měly být zpřísněny a soudy by měly přestat pachatelům ukládat nejnižší možné tresty, často jen napomenutí, ale naopak by se měly (především v případech opakovaných incidentů) uchýlit k přísnému potrestání.

9.6 NEPŘETŘŽITÝ DOHLED POLICIE ČR

Především v rámci rizikových utkání by měla mít policie zpracována podrobný a konkrétní plán, jak se zachovat a jaký bude postup jednání policistů. Začátek by měl

spočívat již v doprovodu policie při dopravě fanoušků do cizího města na fotbalové utkání. Ve vlaku by měl být dostatečný počet policistů, kteří budou dbát na to, aby nedocházelo již zde k ničení majetku Českých drah a k prvním výtržnostem. Dostatečný počet policistů by fanoušky doprovázel na stadion a po dohodě s organizátory utkání by policisté dohlíželi na pořádek na stadionu. Policisté by dohlíželi na dodržování pořádku až do opuštění blízkého okolí stadionu fanoušky.

V součinnosti s ostatními navrženými opatřeními by měl počet diváckých výtržností klesnout a nemělo by docházet k recidivám.

ZÁVĚR

Divácké násilí na fotbalových zápasech je bohužel momentálně rozšířený společenský problém, který se snaží řešit řada organizací a to na národní i mezinárodní úrovni. Od vzniku v 60. letech 20. století se tento fenomén šíří a ovlivňuje tento oblíbený sport. Výtržníci jsou agresivnější a nebezpečnější stále více, dochází k tragickým událostem, jako jsou vážná zranění, dokonce i úmrtí.

Bohužel i v ČR se můžeme setkat s nebezpečným diváckým násilím, ke kterému dochází především na konkrétních zápasech. Některé fotbalové kluby mají obzvláště agresivní fanoušky a při jejich vzájemném utkání je téměř jisté, že dojde k výskytu výtržností. Toto divácké násilí může znepríjemnit zápas běžným fanouškům, kteří si chtějí jen vychutnat oblíbený sport na profesionální úrovni. Také často znemožňuje běžným lidem se zápasu zúčastnit, např. s dětmi, protože mají strach o svou bezpečnost a zdraví.

Divácké násilí je fenoménem, který se snaží v rámci ČR vyřešit jak policie ČR, tak i organizátoři fotbalových utkání (někteří více aktivně, jiní méně aktivně). Možností řešení je celá řada, některé jsou účinné více, jiné méně. V rámci dotazníkového šetření a řízených rozhovorů, které byly v rámci této práce provedeny, jsou možná řešení navržena v kapitole 9. Také byly zhodnoceny příčiny diváckého násilí, za hlavní příčinu můžeme považovat fakt, že se fanoušci často posilní alkoholem nebo jinými návykovými látkami. Pokud se k tomuto přidá prohra týmu nebo jiná okolnost, pak to vede k diváckému násilí.

Dále lze konstatovat následující fakta:

- v ČR v současné době reálně existuje zásadní problém sportovních fotbalových utkání a divácké násilí,
- prevence je hlavním a nejdůležitějším řešením diváckého násilí,
- fanoušci účastníci se fotbalového utkání mají dostatečné povědomí, jak se mají správně na zápase chovat,
- zaměstnanci bezpečnostních agentur, kteří na utkáních působí jako ochránci bezpečnosti, mají dostatečné vědomosti a schopnosti ke kompetentnímu přístupu k výtržníkům fotbalového utkání,

- současná legislativa je v oblasti řešení diváckého násilí a trestání výtržníků nedostatečná,
- většina osob, které mají dočinění s fotbalovými utkáními, se někdy setkala s diváckým násilím,
- většina osob s diváckým násilím rozhodně nesouhlasí,
- opatřením policie České republiky v rámci snahy zabránit diváckému násilí věří lidé více, než opatřením, která realizují organizátoři,
- většina osob má strach, že dojde k ublížení na zdraví nebo jiné škodě, pokud se setkají osobně s diváckým násilím,
- mezi nejčastější příčinu diváckého násilí patří alkohol, následují příčiny jako prohra týmu nebo snaha znepríjemnit zápas fanouškům protivníků.

Cílem práce bylo určit příčiny diváckého násilí a navrhnout možnosti řešení, které by působily proti dalším incidentům. Za pomoci znalostí získaných studiem odborné literatury a vyhodnocením dotazníkových šetření a provedením řízených rozhovorů, lze konstatovat, že cíl byl naplněn.

Avšak závěrem je třeba uvést pravdivou a potvrzenou tuto citaci: „*v současné době nelze tento fenomén vymýtit*“. (Nikl, 2007, s. 10)

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

GŘIVNA, Tomáš. *Kriminologie*. 4. vyd. Praha: WoltersKluweer, 2015. 536 s. ISBN 978-80-747-8615-0.

KING, Martin; KNIGHT, Martin. *Hoolifan: třicet let násilí*. 1. vyd. Nové Sedlo u Lokte: Vydavatelství & Nakladatelství Plachý, 2005. 176 s. ISBN 80-903-5561-7.

KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. 216 s. ISBN 978-80-7367-383-3.

LEBEDA, David. *Úvod do problematiky extremismu – příručka pro pedagogy*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer, 2013. 100 s. ISBN 978-80-747-8395-1.

MAREŠ, Miroslav; SMOLÍK, Josef; SUCHÁNEK, Marek. *Fotbaloví chuligáni*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2004. 181 s. ISBN 80-903333-0-3.

MIKŠÍK, Oldřich. *Hromadné psychické jevy*. 1.vyd. Praha: Univerzita Karlova, 2005. 269 s. ISBN 80-246-0930-4.

NIKL, Jaroslav; VOLEVECKÝ, Petr. *Divácké násilí*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 2007. 63 s. ISBN 978-80-7251-249-2.

SEKOT, Aleš. *Sociologie sportu*. 1. vyd. Brno: Paido, 2006. 412 s. ISBN 80-210-4201-X.

SLEPIČKA, Pavel. *Sportovní diváctví*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1990.

SLEPIČKA, Pavel; HOŠEK, Václav; HÁTLOVÁ, Běla. *Psychologie sportu*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2011. 240 s. ISBN 978-80-246-1602-5.

SMOLÍK, Josef. *Fotbalové chuligánství*. 1. vyd. Nové Sedlo u Lokte: Plachý, 2008. 240 s. ISBN 978-80-903556-3-7.

ZOUBKOVÁ, Ivana a kol. *Kriminologický slovník*. 1. vyd. Plzeň: Aleš čeněk, 2011. 251 s. ISBN 978-80-7380-312-4.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

CARNIBELLA, Giovannia kol. *Footballviolence in Europe: A report to the Amsterdam Group*. 1. vyd. Oxford: TheSocialIssuesResearch Centre, 1996. 161 s.

WANN, Daniel a kol. *Sport Fans*. 1. vyd. London: Routledge, 2001. 256 s. ISBN 978-0415924641.

Seznam použitých internetových zdrojů

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Manuál pro fotbalové kluby. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha, 2008 [cit. 2016-01-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-predstavilo-manual-pro-fotbalove-kluby.aspx>.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Zpráva o situaci v oblasti diváckého násilí. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha, 2010 [cit. 2016-01-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-predstavilo-manual-pro-fotbalove-kluby.aspx>.

Seznam použitých ostatních zdrojů

Dohoda o spolupráci k zajišťování bezpečnosti a pořádku při fotbalových utkáních. Praha: Policie ČR, 2013. 6 s.

Manuál pro obce k zákonu o právu shromažďovacím. Praha: Ministerstvo vnitra, 2009. 24 s.

Podklady k řešení problematiky diváckého násilí. Praha: Policejní prezídium ČR, 2010.
8 s.

Rozkaz policejního prezidenta č. 23. ze dne 16. února 2009, Dohoda mezi Českomoravským fotbalovým svazem a Policií ČR. Praha: Policejní prezídium ČR, 2009.

Rozkaz Policejního prezidenta č. 32 ze dne 15. března 2005, kterým se vydává „Organizační ujednání mezi Českomoravským fotbalovým svazem a Policií České republiky“. Praha: Policejní prezídium ČR, 2005.

Usnesení rady č. 322/01, ze dne 4. prosince 2006, o aktualizované příručce s doporučeními pro mezinárodní policejní spolupráci a opatřeními k předcházení násilí a výtržnostem a jejich zvládnání při mezinárodních fotbalových zápasech, které se týkají alespoň jednoho členského státu. Praha: Policejní prezídium ČR, 2006.

Usnesení Rady EU č. 2006/C322/01 k diváckému násilí.

Zákon č.115/2001 Sb., o podpoře sportu.

Zákon č.257/2000 Sb., o probační a mediační službě.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 10/2009, ze dne 13. února 2009, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti. Praha: Policejní prezídium ČR, 2009.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 94/2010, ze dne 24. června 2010, o činnosti na úseku extremismu, sekt a diváckého násilí. Praha: Policejní prezídium ČR, 2010.

Závěrečná zpráva za problematiku spojenou se sportem, vydaná policejním prezídiem ČR, odbor obecné kriminalistiky, 2005. Praha: Policejní prezídium ČR, 2005.

SEZNAM ZKRATEK

Apod. – A podobně

Atd. – A tak dále

Např. – Například

PČR – Policie České republiky

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Vyhodnocení otázky č. 1.: Pohlavní respondentů laické veřejnosti	21
Tabulka č. 2: Vyhodnocení otázky č. 2.: Věk respondentů laické veřejnosti.....	22
Tabulka č. 3: Vyhodnocení otázky č. 3.: Vzdělání respondentů laické veřejnosti	23
Tabulka č. 4: Vyhodnocení otázky č. 4.: Osobní setkání s diváckým násilím respondentů laické veřejnosti	24
Tabulka č. 5: Vyhodnocení otázky č. 5.: Názor na divácké násilí u respondentů laické veřejnosti.....	25
Tabulka č. 6: Vyhodnocení otázky č. 6.: Preventivní možnosti organizátorů akcí - odpovědi respondentů laické veřejnosti.....	26
Tabulka č. 7: Vyhodnocení otázky č. 7.: Preventivní možnosti policie ČR - odpovědi respondentů laické veřejnosti.....	27
Tabulka č. 8: Vyhodnocení otázky č. 8.: Možnosti obrany proti diváckému násilí - názor respondentů laické veřejnosti.....	28
Tabulka č. 9: Vyhodnocení otázky č. 9.: Příčiny diváckého násilí – názor respondentů laické veřejnosti	29
Tabulka č. 10: Vyhodnocení otázky č. 1.: Pohlavní respondentů fanoušků.....	32
Tabulka č. 11: Vyhodnocení otázky č. 2.: Věk respondentů fanoušků	33
Tabulka č. 12: Vyhodnocení otázky č. 3.: Vzdělání respondentů fanoušků.....	34

Tabulka č. 13: Vyhodnocení otázky č. 4.: Osobní setkání s diváckým násilím respondentů fanoušků.....	35
Tabulka č. 14: Vyhodnocení otázky č. 5.: Názor na divácké násilí u respondentů fanoušků	36
Tabulka č. 15: Vyhodnocení otázky č. 6.: Preventivní možnosti organizátorů akcí – odpovědi respondentů fanoušků	37
Tabulka č. 16: Vyhodnocení otázky č. 7.: Preventivní možnosti policie ČR - odpovědi respondentů fanoušků	38
Tabulka č. 17: Vyhodnocení otázky č. 8.: Dostatečné trestání pachatelů diváckého násilí – názor respondentů fanoušků	39
Tabulka č. 18: Vyhodnocení otázky č. 9.: Možnosti obrany proti diváckému násilí - názor respondentů fanoušků	40
Tabulka č. 19: Vyhodnocení otázky č. 10.: Příčiny diváckého násilí – názor respondentů fanoušků.....	41

Seznam grafů

Graf č. 1: Grafické vyhodnocení č. 1. pohlaví respondentů laické veřejnosti	21
Graf č. 2: Grafické vyhodnocení č. 2. věku respondentů laické veřejnosti	22
Graf č. 3: Grafické vyhodnocení č. 3. vzdělání respondentů laické veřejnosti	23
Graf č. 4: Grafické vyhodnocení č. 4. osobního setkání se s diváckým násilím u respondentů laické veřejnosti.....	24
Graf č. 5: Grafické vyhodnocení č. 5. názoru respondentů laické veřejnosti na divácké násilí.....	25

Graf č. 6: Grafické vyhodnocení č. 6. prevence u organizátorů akcí – názory respondentů laické veřejnosti	26
Graf č. 7: Grafické vyhodnocení č. 7. prevence u policie ČR - názory respondentů laické veřejnosti.....	27
Graf č. 8: Grafické vyhodnocení č. 8. možností obrany u respondentů laické veřejnosti.....	28
Graf č. 9: Grafické vyhodnocení č. 9. příčin diváckého násilí u respondentů laické veřejnosti.....	29
Graf č. 10: Grafické vyhodnocení č. 10. pohlaví respondentů fanoušků.....	32
Graf č. 11: Grafické vyhodnocení č. 11. věku respondentů fanoušků.....	33
Graf č. 12: Grafické vyhodnocení č. 12. vzdělání fanoušků.....	34
Graf č. 13: Grafické vyhodnocení č. 13. osobního setkání se s diváckým násilím u respondentů fanoušků	35
Graf č. 14: Grafické vyhodnocení č. 14. názoru respondentů fanoušků na divácké násilí.....	36
Graf č. 15: Grafické vyhodnocení č. 15. prevence u organizátorů akcí – názory respondentů fanoušků	37
Graf č. 16: Grafické vyhodnocení č. 16. prevence u policie ČR – názory respondentů fanoušků.....	38
Graf č. 17: Grafické vyhodnocení č. 17. dostatečného trestání pachatelů diváckého násilí – názor respondentů fanoušků	39
Graf č. 18: Grafické vyhodnocení č. 18. možností obrany u respondentů fanoušků.....	40
Graf č. 19: Grafické vyhodnocení č. 19. příčin diváckého násilí u respondentů fanoušků.....	41

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Současná legislativa dotýkající se diváckého násilí

Příloha B – § 76 TrZ – zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

Příloha A – Současná legislativa dotýkající se diváckého násilí

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích:

- § 17, kdy omezující opatření spočívá na zákazu navštěvovat určená veřejné přístupní místa a místnosti, v nichž se podávají alkoholické nápoje nebo se konají veřejné tělovýchovné, sportovní nebo kulturní podniky,
- § 30 – toto ochranné opatření lze uložit za spáchání přestupku úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi,
- § 47/1a – neuposlechnutí veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci,
- § 47/1c – veřejné pohoršení,
- § 47/1d – znečištění veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu, nebo veřejně prospěšného zařízení,
- § 47/1f - porušení podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice,
- § 49/1a – ublížení na cti,
- § 49/1c – úmyslné narušení občanského soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním,
- § 50/1a – úmyslné způsobení škody na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku nebo se o takové jednání pokusí.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník:

- Trestné činy proti zdraví:
  - § 145 – těžké ublížení na zdraví,
  - § 146 – ublížení na zdraví.
- Trestné činy ohrožující život nebo zdraví:
  - § 149 - Neposkytnutí pomoci,
  - § 158 – Rvačka.
- Trestné činy proti svobodě:
  - § 173 – Loupež.
- Trestné činy proti rodině a dětem:

- § 204 – podávání alkoholu dítěti.
- Trestné činy proti majetku:
  - § 227 – poškození cizí věci.
- Trestné činy obecně ohrožující:
  - § 272 - obecné ohrožení,
  - § 274 – ohrožení pod vlivem návykové látky,
  - § 276 – poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení,
  - § 279 – nedovolené ozbrojování,
  - § 287 – šíření toxikomanie.
- Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných:
  - § 323 – násilí proti orgánu veřejné moci,
  - § 324 – vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci.
- Trestné činy úředních osob:
  - § 329 – zneužití pravomoci úřední osoby.
- Jiná rušení činnosti orgánu veřejné moci:
  - § 337 – maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání.
- Trestné činy narušující soužití lidí:
  - § 352 – násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci,
  - § 355 – hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny,
  - § 356 – podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod.
- Jiná rušení veřejného pořádku:
  - § 358 – výtržnictví,
  - § 360 – Opilství.

- Zákazu vstupu na sportovní kulturní a jiné společenské akce (§ 76 TrZ).

Příloha B – § 76 TrZ – zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

(1) Soud může uložit trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce až na deset let, dopustil-li se pachatel úmyslného trestného činu v souvislosti s návštěvou takové akce.

(2) Jako samostatný trest může být trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přechinu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce spočívá v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje účast na stanovených sportovních, kulturních a jiných společenských akcích.

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Tomáš Kozák

Obor: Bezpečnostní studium

Forma studia: Kombinovaná

Název práce: Příčiny diváckého násilí při fotbalových utkání a návrh možného řešení

Rok: 2017

Počet stran textu bez příloh: 49

Celkový počet stran příloh: 3

Počet titulů českých použitých zdrojů: 24

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 2

Počet internetových zdrojů: 2

Vedoucí práce: PaedDr. Ing. Jan Zelinka